В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

Мадонна зо Спалято

Спомин з дальматинської подорожі 1914 р.

(Докінчення з попереднього числа)

Ми познайомились ближче і стрічалися часто коло малої готійської каплички, яка лежала за містом. Я вийшов одного разу ввечері до тієї каплички. У противенстві до ясних голубих красок вечора панували під низькими склепіннями темні, приглушені барви, які розяснювалися трохи в калейдоскопі головного вітража. Цей самий настрій, що тому сотні літ. Він наповнив мене побожністю до цього духа, який створив тих кілька понурих стін і дав їм безсмертну душу...

В нутрі каплиці не було нікого. Я хотів вийти. Але почув тихий шепіт, який доходив з бічної нави. Я підійшов ближче й зо здивуванням відпізнав мою незнайому, яка стояла на колінах перед образом Мадонни, що висіла в срібних рамах.

Я став при готицькому стовпі й не міг рушитися з місця. Картина, яка була перед моїми очима, так прикувала мене, що я, хоч ніколи не грішив побожністю, відчув цей предивний настрій, який наповнював цю забуту світом закутину.

Вона не бачила нікого. Не чула, як я ввійшов. Не бачила, як у вітражах поволи меркло світло дня, як зморщував брову св. Михайло, як темнійшала біла борода св. Петра й як із низьких склепінь віяла темна струя погасаючого життя...

Вона вела розмову з її Мадонною. Теплу, ніжну, близьку наче з братом або сестрою, оповідаючи їй все з свого життя, не таючи ні щастя, ні злиднів...

І не хотячи переривати цеї ніжної, пестливої розмови, на пальцях вийшов я з каплиці і ждав, як вона вийде...

І від цього часу ми стрічалися все на тім місці.

Поволи між нами навязалася приязнь — а може й більше як це. Хоч це не була дійсна любов... Я відчував це нераз. І я думав над цим. Одного теплого вечора ми сиділи на пісковім побережжу. Море було заспане, зелене, бо темні смуги виступали тут і там; від їх рефлексів темнішало небо. Край хмар, що виглядали як довгі, предовгі острови з тисячами затоками, червонів як розпечене залізо; филі били лагідно, звивалися в дрібненькі фалди й трубочки та висипували на берег наче жемчю дрібненькі булі мушлі.

Я розклав плед на піску, а Беатріче розтягнулася на нім. Вона дивилася безжурно в небо. В її очах відбивалися червоні вогники хмарок, які то погасали то запалювалися нам переміну. Свіжий подих моря освіжував її щоки й робив їх ще більш пожаданими гідними...

Я став на коліна й схилився над нею. Ритм филь будив у мені рівномірний біг крови, яка, здається, переливалася в її віддих, коли я палко діткнув її уст, а мої рамена обняли її гнучкий стан — коли довго повстримувана пристрасть заволоділа нагло нашими змислами...

Моя голова лежала біля її і я вдихав запах її волосся. Вона шептала легко — задиханим голосом:

"Ти дійсно мене любиш так справдішно, сліпо, з вірою?..."

Вона збентежила мене на хвилю, я віддався солодкому звукові її бесіди й по хвилі мовчання сказав:

"Беатріче, Ти поїдеш зо мною разом. Я без Тебе звідси не виїду..."

Вона подивилася здивовано на мене: "З Тобою? Куди ж? На північ...?"

"Звідці поїдемо в Італію, а потім..."

"Потім..." сказав я махінально.

І ми замовкли... І цього вечера ми не знайшли себе більше.

Одного разу, йдучи римським шляхом на умовлене місце, бачив я між скелями дві постаті, які зникнували за великою стіною, що стрімко спадала в море.

Мене тронуло щось. І хоч не бачив нічого докладніще, то все ж таки видавалося мені, що одна з тих постатей була схожа на Дальматинця — бодай зріст його... а друга?

Але ні, як можна мати такі підозріння? Ти ж робиш себе смішним...

Але цікавість і непевність так запалили мене, що я спустився в низ слідом за двома тінями. Дорога вилася як лан між скельними ярами. Скелі були вохкі й дихали тяжко, на їх чолах виступав піт. Я ступав скоро, напруживши всі мої змисли. Часами губився в тісних коридорах, де тільки вузенький шматочок неба повівав понад мною, як синява трічка, то знову вузенька стежка несла мене, причіплена як гніздо ластівки до скельної стіни... То знову треба було хапатися мохів або зинділого косодеревиння, щоб не покотитися з камінням у пропасть. Час-від-часу падало каміння з гуркотом у них, падало з глухим гомоном у море, який грізно добігав до моїх ушей, наче якась осторога. Я дивувався сам, що в мені стільки сил. Спинившись раз, почув, як омліває моє тіло... й зараз же зірвався на рівні ноги і напруживши всі сили, біг як скажений за недосяжною ціллю... І раптом на закруті з протилежної стіни виринув передімною образ, від якого я скаменів.

Мій інстинкт мене не ошукав. Вона сиділа, а коло неї був Дальтинець і палко говорив до неї. Вона лише легко боронилася сливе остатком сил... він вінив свої очі в її і розмахуючи руками сильно розповідав щось, підносив пальці до гори — наче на знак присяги. Опісля клявся на всіх богів. Хоч ціла ситуація не була без патосу, то все ж мала в собі щось з тої прегарної дикости країни, до якої вони обоє належали, якої дітьми вони були. Я відразу почув цілу мою чужість, цілу віддаль, які ділила мене від неї — і страшний жаль, який огорнув мене до неї, перемінився в глибокий біль. Я аж тепер бачив, які перешкоди між нами, це, що вона своїм тонким жіночим інстинктом давно відчувала.

"Чи Ти мене дійсно, правдиво любиш?"

І якась надлюдська відрухова сила пхнула мене — як машину в повнім бігу кине контрпара в протиіний бік — і я хотів в той мент вернутися.

Одначе в неосторожності чи в запальчивім осліпленню я торкнув камінь, який з страшним гуркотом упав в пропасть...

Я зблід і став як окаменілий стовп.

На другій стороні зняласъ метушня. Беатріче крікнула, наче збуджена з страшного сну, а Дальматинець, вхопивши її одною рукою, другою сягнув за турецьким пістолем.

Метушня. Незрозумілі прокльони. Дуло пістолі звернено до мене. Білий дим. Гук. Роздертий жіночий крік ратунку. І страшний шум спадаючих тіл у пропасть. Тисячні відгомони звуку й тиша...

Тиша, яка наказувала мені: сповни свою повинність.

Я глянув у низ.

Підімною вгнулися ноги, а підлий страх перед смертю замкнув мені очі. Не знаю більш, що я робив. Тільки чув в ушах цей наказуючий тон: жертви жадають крови, чи в Тебе нема стільки сили, щоб піти за нею... слабодухий! Підла креатуро! Я лежав на краю скелі й дивився тупо як божевільний у низ, де спокійно, якби ніколи нічого, йшов біг филь і фасцинував мене своєю глибокою зеленю. Мені здавалося, що двоє страшних, переляканих очей тягне мене в низ...

Аж тепер почав поволи працювати повільний мозок.

Він отверезив мене. Вона, мій найліпший янгол, якоє все, що я тепер стратив на все життя, втержувала його — а він, стративши рівновагу, покотився, потягнувши її за собою в низ.

Мойому страшному горю не було кінця... Стративши охоту до життя, не маючи відваги відобрати собі його, постановив я як найскорше відїхати з П. Останнього дня пішов до каплички і давши паламареві більшу суму, попрохав образ Мадонни. Він не хотів й дати, бо казав, що вона чудотворна. Але коли я блиснув перед його очима кількома франками, його старече привдуркувате лице розяснилося. "Про неї лише оповідають, синьоре, що вона чудотворна, але в дійсності не нікого не вилічила — а мені здається, що вона не приносить щастя", — тут він засміявся, бо побачив, що стріляв дурницю — "це значить, мені не принесла щастя..." Шкутильгаючи, він приніс мені образ, який завинув в кусник старого жовтого фоліянта.

Чи на мені помстилися духи краю?

Так. Я думаю.

Не любив я її так, як міг. Бо любив у ній що велику, безмежну, дику природу, що вичарувала в мені ніжні тони арф, які я переляв на неї... А в неї було стільки цеї природи, стільки моря й вітру, запахів ранж і синьої далечини гір, стільки туги за Італією, стільки тіней кипарисів, стільки строгого стилю риських руїн, стільки кипучого життя, стільки теплих заток, стільки вохких, сідо насичених скель, стільки полуденного сонця й фасцинуючої сили сріблистих ночей, що я піддався цілком цьому впливові, який гойдав мою душу, взносив її, додавав їй чару й принади, наче я пив із грецького кратеру вино олімпійських виноградниць.

В неї любив я кров Адрії та Дальматії — стару й нову кров Спалята...

Це все може бути сон. Ти не маєш права любити так сильно щось чуже. Щоб Ти не осягнув цього, про це старуються боги і наділюють Тебе жертвами. Але коли я в моїй дорогій невіджалованій, але в моїм серцю вічній, Беатріче любив лише принаду й солодощі природи, то й це гріх... Бо в жінці любити маєш жінку...

Маленька сіненська Мадонна з своїми скосими очима й мигкою смішною усмішкою є моїм живим спомином і з нею я ніколи не розстануся.

А тепер з заслозеним оком відлучуюся від вас, прегарні, дикі, пошарпані побережжа — прегарні й жорстокі — і складаю вам святу обіницю, що коли прийде час, де буду чути обовязок відходу, то буду між вашими скелями шукати ложа й відпочинку.

Відень, дня 9. травня, 1920 р.

УКРАЇНСЬКІ ТОЧКИ НА КОРОНАЦІЙНІЙ ПРОГРАМІ В ЕДМОНТОНІ

Українські точки на коронаційні програмі вийшли дуже гарно. Хорові точки вийшли трошки краще як точки танків. В хорі було одне маленьке недомагання, а це трохи заслабі баси і тенори, але за те женщини були дуже сильні й певні себе, й це надало хорові багато сили. Українські строї виглядали дуже красно.

Незвичайно замітне було те, що українці виростають із "інфеоріті комплекс" (брак довіря). Українці у своїх виступах виявили рівновагу й відвагу, те чого в давніших виступах бракувало, коли являлись перед чужинцями. Коротко сказавши, тепер не терпли пальці в ногах зо страху, коли наші виступили. Але кожний українець і українка повинні бути горді з останнього виступу.

В останне, треба пригадати нашим українцям, щоб не годились завсіди виступати послідні на програмі. Без пересади українські точки були одні з найкращих, як не найкращі, і тому повинні були поставити їх у кращому порядку.

ДАЙТЕ НАМ СЬОГОДНІ...

"Через три або чотири дні він був дуже спокійний; мені здається, що плакати вже не годен був. Тоді, в п'ятій годині рано трохи заплакав. Я дала йому його пивку; він трошки поссав і заснув знову. Коли я прийшла до нього в восьмій годині він вже", її голос тримтів... "був мертвий."

Ось так 23-літня п-ні Едманд Бернікей розповідала про смерть свойого 2½ місяців синка, котрого смерть прийшла, як сказали "коронерз джурі" на 2 жовтня, з причин браку відповідної поживи й нездорового окруження. — Подано в Торонто Стар, 7. лист., 1936.

У трупарні, вчера лежало тіло Казмерза Гералда на продаж. На стриху знищеного будинку під числом 4514 С., Гермітедж Евню, п-ні Мері Гіерала носилась із надією, щоб дати 5-тьом своїм оставшим дітям різдвяний обід, чого вони не мали на "Тенксгівінг". Але, щоб дістати гроші вона мусіла вперед найти купця на останки її сина, котрого вона кормила через 28 років.

"Я не маю звідки постаратись трумни для Казмерза", сказала вона, "бо решта дітий не мають що їсти."

Всі є знорені. Маленькі хлопці з худими обличчями, в подертих обералах, з блідим волоссям й обличчям, що не мали на собі мала тяжкими.

Казмерз був слабовитий хлопець ціле своє життя. Він хотів, але ніколи не був здоровий, щоб він міг працювати. Він ніколи не знав, що то значило заробити долара.

"Казмерз ніколи не мав для чого жити", казала його маті, "але можливо він тепер вислі вінний за нас всіх."

— Да Сондей Ньюз, Ню Йорк.

ВИДАЮТЬ ПАМФЛЕТ ПРОТИ ПРЕМІЄРА ЕЙБЕРГАРТА

Недавно появилось перше число памфлету на 4 сторінці, датуване 24 квітня, ц.р., що коштує 10 цт. число, а $1.00 річно. Цей памфлет (чи часопис малий) видається в цілі поборення премієра Ейбергарта й Суспільного Кредиту. Видавцем і редактором його є Дж. Дж. Зубік. Назва цього памфлету є: The Rebel. Хто є той Зубік, якої народности? — ще не знаємо!

Якщо наші читачі хотять довідатись, як низько можуть впасти ті, що поборюють Суспільний Кредит, то нехай переглянуть собі цей памфлет. Ми не маємо найменшого страху, що таким матеріялом, як міститься у цьому памфлеті, помішається загал. Накиди на премієра Ейбергарта є абсолютно вуличні!

В цьому самому памфлеті поміщено слова Р. В. Фостера, з Карстейрз, котрий пише до них нападників таке: "Що з вами треба зробити, то є затягнути на "бек-ярду" й вибити "ч—та" з вас." І ми поділяємо цю генівльну гадку п. Фостера. Коли хто спускається так низько, як п. Зубік, то він здається не може розуміти іншої мови, лиш ту, яку пропонує п. Фостер.

ВІДКИНУЛИ ПРОПОЗИЦІЮ ЗЛИТТЯ З КОМУНІСТАМИ

Велингдон. — Ново-Зеляндська лейборитська конференція відкинула аплікацію пропонуваную комуністами для злиття цих двох організацій. Цю аплікацію відкинено 498 голосами проти 114.

"ТРЕЙД" ЮНІЇ

На цьогорічній албертійській сесії переведено ухвалу внесену А. Е. Маклененом, послом на округу Іннісфейл, щоб дати легальне право "трейд" юніям упоминатися за робітниками у роботодавців, а також уключено наложення кари на тих роботодавців, що причиняються, або відправляють робітників із роботи, котрі записуються до юнії.

Це мабуть є перший раз в Алберті, що уряд дав право робітникам спільно впоминатись за свої справи.

2,633,136,000 ЯЄЦЬ ЗА ОДИН РІК

Обчислення показують, що 219,428,000 гузінів яєць нанесли кури в Канаді за 1936 рік.

ВДЯЧНІСТЬ.

Батько післав сина вчитись за дентиста. Одного разу приїхав до міста й питається сина:

—Що ж ти за це мені зробиш, що я тебе післав учитися?

—Тату, якщо скінчу науку, то поправлю вам усі зуби.

* * *

ВИЯСНИВ.

У ресторані сидить батько з вісьми-літнім синком.

—Прошу пиво і воду судову — замовляє батько.

—Е ні, для тата також пробу пиво — поправляє синок.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
—« МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ »—
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
108 Rudyk Block Edmonton, Alberta

МАЛА РІЗНИЦЯ МІЖ ПРЕМІЄРОМ КІНГОМ, А БЕННЕТОМ

Премієр Кінг, на цьогорічній сесії, підвисшив видаток на приготування до війни на 70%, однак, Беннет ще не вдоволений — каже, що канадійське узброєння є невистарчаюче.

$20.00 на місяць на життя старців поверх 70 років, а $5.00 на місяць для молодих, здорових і здібних робітників мусить бути вистарчаюче, після лібералів і консерватів, а мільйони для приготування до знищення людства є "невистарчаюче. — Ось таке це наше життя!

Хоч як не шукали б ми за різницею між консерватами й ліберали то — трудно її знайти!

ПРОВІНЦІЯ ЮКОН, ЯК ЧАСТИ НА БРІТІШ КОЛЮМБІЇ

Майже певно, що провінція Юкон остається частиною Брітіш Колюмбії. Цифри показують, що домінія поносила певні втрати у цій провінції вже через довший час. Брітіш Колюмбія має п'ять років до спроби, чи поплатиться їй Юкон.

Зо сторони юконців є велике невдоволення із цієї злуки з Брітіш Колюмбією. Вже є в природі людий щось такого, що кожна група людий, котрих інтереси є одні й ті самі, хоче бути свобідною й самостійною. Так і є з людьми, що живуть у Юконі.

ПІШЛІТЬ СВОЄ ПЕРЕЧИТАНЕ ЧИСЛО "СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ" СВОЯОМУ ЗНАКОМОМУ В ІНШІЙ ОКОЛИЦІ. —МОЖЛИВО ВІН ЩЕ НЕ ЧИТАВ ЦЬОГО ЧАСОПИСУ?

ЛИСТ ДО КЕЛГАРСЬКОГО АЛБЕРТАНА

"Звідкіля мають прийти гроші на узброєння?

"До Редактора: Я читаю, що сім із світових найсильніших держав видають тепер по $23,000 на мінуту на узброєння. Я знаходжу у собі настільки відваги, що кажу, що якщо б ці держави дали своїм людям тих $23,000 на мінуту в формі дивіденів, щоб дати їм покупчу силу, то можливо з цього була б більша користь. Чи не думаєте, що я маю рацію?

Я можливо я сказав забагато? Я вже чую, що дехто каже: "Це є неможливе." "Звідкіля мають прийти гроші?"

Г. Г. ЛЮВІС.

216 п'ятнадцяте евеню "вест", Келгари, Алберта.

ЗАРАЗ ДОСТАВИМО
Найкращого роду й якости **"Бред-ту-лей" курятка,** що виростуть на кури, які певно приноситимуть Вам дійсний прихід. **Ми виповнили тисячі замовлень, на тисячі куриток, для тисячів удоволених покупців.**
ЗА 100 ТРАВНЕВИХ КУРЯТОК:
"Білих Леггорнз" ... $10.00
"Бард Рокс" ... $12.00
"Леггорнз Пулетс" ... $22.00
"Червоних Пулетс" ... $25.00
"Леггорнз" когутики по $2.00
Молоденькі курятка по незвичайно низьких цінах.
Заходіть або пишіть до:
Pringle Electric Hatcheries
10127 - 102nd Street,
(Opp. Tivoli)
EDMONTON, ALBERTA
Phone 26234

ЧИТАЙТЕ Й ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
"КЛИЧ"
—місячник—
Одинокий український журнал у Канаді. Пропагує і плекає ідею зєднання Українського Народу. Докладає всіх зусиль, щоб виробити тенденцію в українського загалу до спільних порозумінь радніше чим до розходжень. Відносно української і канадійської політики занимає надпартійне становище. Строго проти большевизму. Працює в цілі загального освідомлення й піднесення українського загалу на вищий економічний рівень.
Не творить жадної нової організації.
Видає і редагує А. Г. Глинка. Річна передплата $1.00.
THE CALL
10630 - 98 Street,
Edmonton -:- Alberta

Найкращі якости корінця для скорого вилічення різних недуг можете набути в
YEE YEE HERBS
10236 - 99 Street
EDMONTON -:- ALBERTA

Др. Йосиф Мегас
Оператор, Лікар, Акушер
Лічить венеричні недуги.
ЕКС-РЕЙ МАШИНИ.
10164a - 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24640

Др. Іван Лесик
дентист
403 - 4 Moser-Ryder Building, 101 Street
Edmonton -:- Alberta
—Телефони—
Офісу 27442 — Рез. 82502

ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ШЛІТЬ ДО—
Друкарні Івана Солянича
В ЕДМОНТОНІ
РОБОТУ ВИКОНУЄМО ДУЖЕ СТАРАННО. УМІРКОВАНІ ЦІНИ.
ALBERTA PRINTING CO.
10336 - 96th Street
EDMONTON . . . ALBERTA

Найбільша українська масарня й бучарня в Алберті
HOME MEAT MARKET
10342 - 101 Street, Edmonton, Alberta
Висилає всякі масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болони, всякі вудженини і т.і. — в Алберті, Саскачевані й Брітіш Колюмбії.
В додатку має повну лінію свіжого мяса й гросетерію.
В Едмонтоні замовлення доставляємо безплатно.
Телефон 26365
В. МАРЧИШИН, управитель.

Так як зо сходом сонця починається новий день,
Так ми Суспільний Кредит зачне нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
The SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК I. ЧИСЛО 8. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 27. ТРАВНЯ, 1937. EDMONTON, ALBERTA, MAY 27, 1937. No. 8. VOL. I.

Ukrainian Canadian Archives & Museum of Alberta Inc. 1972 — Collectors & Founders H. S. Yopyk — Edmonton

Мейджор Доглас присилає двох економістів до Алберти для введення в життя СК.

Кошти Світової Війни

(Докінчення з попереднього числа)

Втрата життя через зменшення уродин, а збільшення смертий є подані Данською Дослідчою Організацією у книжечці "Суспільні Вислідї Війни", як подано понижче:

Держава	Зменшення уродин	Збільшення смертий
Німеччина	3,600,000	2,700,000
Австро-Угорщина	3,800,000	2,000,000
Велика Британія й Ірляндія	850,000	1,000,000
Франція	1,500,000	1,840,000
Бельгія	175,000	400,000
Італія	1,400,000	880,000
Болгарія	155,000	• 130,000
Румунія	150,000	360,000
Сербія	320,000	1,330,000

До всего цього треба й додати публичну втрату будуючої сили й здібности, а також і приватний кошт терпіння й нужди, що показують наступно подані цифри:

Скалічені	20,297,551
Політичні вязні	5,983,600
Втікачі	10,000,000
Воєнні сироти	9,000,000
Воєнні вдови	5,000,000

В завоюванню "Вимі Рідж", сила канадійського корпусу була 170,000 мужчин; із них 97,184 були канадійці з різних галуз життя й услуг, із кожної провінції в домінії, і кожний з них був охотник. Решта були головно з 5-тої брітійської дивізії в числі 14,736; із цих одна бригада брала участь а також 30,000 королівської артелерії. У підготовчому нападі вистріляно 553,000 куль, ці кулі важили поверх 13,00 тонів; в день битви 863 машинових гвер і много тяжких канон покрили поле битви 211,000 кулями. Канадійців згинуло у другому тижні квітні 11,297. — Кенеда Ір Бук, 1936.

Кожна вистрілена куля, кожна куля, що засвище у воздусі, в цілі вбиття когось, означає — **зиск для фабрикантів амуниції!**

Чи федеральний уряд Канади хоче помагати цим кріваним зискам збільшуванням узброїння, коли немає гроша для кормлення тих, що у браку?

Чи голосуючі канадійці далі будуть толерувати це, або чи домагатимуться іншої полиси?!

Канадійський ліберальний уряд ухвалив $35,000,000 цього року на узброїння.

ЩО ВИ НА ЦЕ — ЧИТАЧУ?!

Із загальної албертійської статистики

Простір: — землі	159,232,000	акрів
води	4,150,000	акрів
Разом	163,382,400	акрів

Замешкані фарми складають простору на 38,977,457 акрів
Число фармів ... 97,408

Пересічна вартість фармів в Алберті за акер була $28.00 в 1921 році, але упала до $16.00 за акер (в 1935).

Акрів землі під виробом у 1935 році було ... 17,982,080.

Вартість рільничих продуктів у 1935 р. була $148,838,030.

Число худоби вислано з Алберти в 1935 р. було 214,821.
Число безрогів продано в Алберті в 1935 р. було 953,752.
(Це число менше було від проданого числа 1934 року на 59,155 безрогів).

Вугілля викопано в Алберті в 1935 р. 5,462,973 тонів.
Риба принесла за 1935 рік ... $434,888.
Мінералів добуто за 1935 рік на ... $20,228,851.
Фабрикування принесло за 1935 р. ... $54,642,706.

Кольйової дороги в Алберті збудувано на 5,740 миль.

В 1934 р. в 3,428 школах в Алберті відбувалась наука.
Число моторових авт у 1935 р. було 94,416.

Всіх шутрованих "гайвейс" в Алберті в 1935 р. було на 2,331 миль.

Акрів засіяної пшениці в 1935 році було 7,500,000.
Пересічно намолочено в 1935 році 13.6 бушлів з акра.
Пересічна ціна в 1935 році була 61 цт. за бушель.
Продано всеї пшениці в Алберті за 1935 р. на $62,220,000.

Акрів вівса було засіяно в 1935 р.: 3,102,000.
Пересічно намолочено в 1935 р. 26.5 бушлів з акра.
Пересічна ціна в 1935 році була 18 цт. за бушель.
Продано всього вівса за 1935 рік на $14,797,000.

Ячменю було засіяно в 2935 р.: 920,000 акрів.
Пересічно намолочено в 1935 році 17.8 бушлів із акра.
Пересічна ціна в 1935 році була 25 цт. за бушель.
Продано всього ячменю за 1935 рік на $4,094,000.

СТОРДЖЕН ОКРУГА ПІДДЕРЖУЄ АЛБЕРТІЙСЬКИЙ УРЯД

На специяльній конвенції скликаній Д. М. Попелем, послом на округу Сторджен, в Редвотер сали, в неділю по полудні, 23 травня, делегати з 24 Суспільно-Кредитових Груп, 4-ох директорів із 5-ох зонів і членів управ взяли участь. П-н Г. Карсон, президент округи був предсідателем, а п. Г. С. Бравн, секретар округи, був секретарем.

Посол Попель представив наступні точки в деталях і закликав, щоб загал дав своє рішення щодо них.

1. Теперішну політичну ситуацію в Алберті, розкол між послами, для уряду й сторону "розкольників".
2. Ухвали відносно довгів.
3. Шкоду клопоту п. Попеля.

П-н Попель дістав похвалу від присутних за скликання такої конвенції, а головно за те, що він точно подав інформації про справи на часі.

Щодо розколу, п. Попель однаково трактував обі сторони без жадних опереджень.

Після довших дискусій наступні резолюції перейшли.

(1) Що ми маємо повне довіря до премієра Ейбергарта й його уряду й ми припоручаємо нашому послові піддержувати теперішний уряд і Суспільно-Кредитову Комісію, в їх спробах (ця ухвала перейшла одноголосно).

(2) Що ми домагаємось, щоб перевести відповідну ухвалу відносно довгів, врубуючи довги на 50%. — (перейшла одноголосно).

(3) Що ми висловлюємо своє довіря й піддержання нашого посла п. Попеля (перейшла одноголосно).

При закінчені посол Попель торкнувсь своєї особистої справи (втягнення його в клопіт) і він заявив, що якщо бажано є, щоб він зрезигнував, то він зробить це. Однак, одноголосно перейшло, щоб він не резигнував, бо впевнили, що він щиро й добре репрезентує своїх людий без огляду на згаданий клопіт. Присутні хвалили його за таке щире ставлення справ.

Округа Сторджен піддержує уряд і свого посла Д. М. Попеля.

АЛБЕРТА НЕ ПИТАЄ БІЛЬШЕ ЗА ПОМІЧЧЮ З ОТТАВИ

Наскільки відомо, Алберта не робила дальших старань, щоб дістати поміч в сумі $1,650,000 для заплачення бондів на 1. червня, ц.р. Покищо не знати звідки візьме вона цю суму. Манітоба дістала від домінії $750,000, а Саскачеван $1,500,000 ще підчас минувшої сесії. — Алберті відмовлено що поміч тоді, як всі знають. Греам Товерз говернор "Бенк оф Кенада", казав, що Алберті помочі не треба.

Р. Б. БЕННЕТ У ФРАНЦІЇ

Р. Б. Беннет, консервативний провідник в Оттаві, а також провідник опозиції, відїхав до Франції відвідати деяких славних серцевих спеціялістів. Заки п. Беннет відїхав до Франції з Лондону він казав, що він чується дуже добре.

МЕЙДЖОР ДОГЛАС ДАВ ЗГІДЛИВУ ВІДПОВІДЬ

Мейджор Доглас, помимо того, що самий не прийде тепер до Алберти, згодився вислати двох експертів, котрі виконуватимуть його розпорядження з Лондону. Скільки ці експерти зможуть зробити в Алберті, трудно сказати, однак треба сподіватись, що вийде щось кращого, як дотепер, бо всякі дотеперішні експерти не варта були торби січки.

ГРУПА ПІДДЕРЖУЄ ПРЕМІЄРА Й СВОЙОГО ПОСЛА

На повадних зборах своїх округів із девятьох, у Ветаскивин, рішено піддержувати премієра й свойого посла Дж. А. Винґблейда.

Р. Е. Анзлей, посол на округу Ледук, представив сторону розкольників. Він приписував велику частину вини кабінетові, котрий мав би то звехтувати деякі поважні домагання, які були висловлені на кавкусі.

В обороні уряду, п. Винґблейд сказав, що було місце на деякі поправки, але він був певний, що уряд робив усе, що можливо в даних обставинах. Помимо того що він сподівався, що уряд зробить більше щодо введення в життя Суспільного Кредиту, він однак заявив, що поколенням суспільно-кредитових рядів ще й тільки не буде можливо зробити.

ЗАВЗИВАЮТЬ ЛІБЕРАЛІВ, ЩОБ БУЛИ НА ПОГОТОВІ

На зборах у Лемонті Др. Арчер завзивав лібералів бути напоготові на случай виборів в Алберті.

Др. В. Моріш, ліберальний посол на Едмонтон, і Т. С. Мекалум, ліберальний кандидат на вегревільську округу в минувших виборах, також ставили на тиск на важливість цієї хвилі для лібералізму.

Вибрано резолюційну комісію, в цілі накреслення нової захоплюючої програми. Бачимо зо всяких ліберальних звітів, що вони не виявляють найменшого страху, щоб "інсердженте" мали будьяку нагоду на случай виборів.

ВЕТЕРАНИ ВІЙНИ ПРОТЕСТУЮТЬ

В деяких місцевостях ветерани війни, протестують проти відправлення з роботи одиниць теперішним албертійським урядом. Всі, що протестують, настоюють на тім, що міністри не мають добрих доказів, щоб оправдати ціє усунення з позиций "сівіл сервантз". Однак уряд зо своєї сторони впевняє загал, що він знає що робить. Загал є тої опінії, що уряд є оправданий, бо неможливо є позволити, щоб деякі одиниці робили після своєї волі.

КАЖЕ, ЩО УСУНЕННЯ З ПОЗИЦІЙ 20 ЛІТ ЗА ПІЗНО

Е. П. Фостер, посол на округу Дідзбури, сказав на своїй відчитї, що всі ті усунення деяких одиниць із урядових посад через котрих наробила преса тільки крику, повинні були бути усунені двадцять літ тому. Він мав головно на меті С. А. Дивідсона, гайвей комішонера, і Г. П. Кійта, заступника міністра публичних праць.

ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ В АЛБЕРТІ ЗАМОТАНА

Всякі опозиціонери — консервати, ліберали, ССФ-шики й інші всіми силами творять публичну опінію, що повинні бути вибори.

Ліберали приспішили день своєї конвенції, котра мала відбутися в послідній частині червня. Вона тепер відбудеться в Келгарах на 4 і 5 червня. Багато делегатів є назначених і немало заінтересування піднесене між лібералиними колами — во ни кажуть, що вибори мусять бути!

П-н Грей, попередній міністер муніципальних справ, є згаданий як дуже можливий провінціяльний ліберальний провідник в Алберті. із вибранням нового проводира, ліберали будуть чекати лише на вибори.

А дальше — консервати не дармують. Вони мали недавно збори в Келгарах і вони передискусовували свої справи і формували комітети для дальшого підготування себе до виборів.

Дехто пригадає, кілька років тому, що п. Доґлан пробував зібрати всі сили разом проти Ю.Ф.А. уряду, щоб тим способом побити його. Сьогодні він знову пробує організувати все на подібний взірець, проти Суспільно-Кредитового уряду.

Є МОЖЛИВІСТЬ ПОЛАГОДЖЕННЯ РОЗКОЛУ В АЛБЕРТІЙСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ

В дійсності є велика можливість, що розкол у суспільно-кредитових рядах на дві групі, полагодиться. Наскільки відомо, посли сподіються мати кавкус перед започаткуванням докінчення цьогорічної сесії, котрої закінчення відложене було аж до 7 червня. Є також дані, що коли не прийде до згоди, то не горе премієрові й міністрам проголосити вибори.

ЧЕМБЕРЛЕЙН СКОРО ПЕРЕБЕРЕ УРЯД В АНГЛІЇ

Невіль Чемберлейн у короткі буде головою Великої Британії. Теперішний премієр Балдвин і бувший премієр Мекдоналд цілковито уступлять із кабінету. Їх позиції заповнять новими людьми.

Обидва — Вд. Ремзей Мекдоналд і Вд. Стенлей Балдвин віддали багато добрих услуг британській імперії.

ПЛАНУЄТЬСЯ ПОМІЧ МОЛОДІ

Опрацьовується спільний план між домінією і провінціями, в цілі зарадження положенню канадійської молоді, котра переживаючи кілька літ депресії, не приготовляє себе до життя, що певне глибоко відібється на будучій генерації.

Провінціяльні міністри Вд. Солон Лов, провінціяльний скарбник, і Вд. Лусієн Мейнард, міністер публичних справ, студіюють це питання.

Пропозиції будуть начерkнені й подані до домініяльного уряду.

Фінансова поміч буде дана молодим людям, як поміч у приготуванню себе різних ліній знань. Що молодь приготуватиметься, щоб вона вивчилась якийсь фах, що помогло б її у будучності.

КАПІТАЛІСТИЧНА ПРЕСА ПРО УСУНЕННЯ ДЕЯКИХ ОДИНИЦЬ ІЗ УРЯДОВИХ ПОЗИЦІЙ В АЛБЕРТІ

В незвичайно цікавий спосіб капіталістична преса поборює Суспільний Кредит. Недавно усунено деякими міністрами кілька одиниць із урядових посад у цій провінції і противна суспільному кредитові преса зробила з мухи вола. Вона плановно подає різні вислови своїх передових однодумців, котрі є звернені проти теперішного уряду, щоб вказати загалові: ось бачите уряд неправно й безпідставно відправляє з роботи людий. Вони не згадують нічого про ті усунення, які поробили ліберали по цілій Канаді. Чи знаєте шановні читачі хто попередно був головою радіової комісії на Канаду, а хто тепер? — І чому зроблено ту зміну?

СК. ЗОВН ДАЄ СВОЙОМУ ПОСЛОВІ ВОЛЮ

А. Е. Фі, посол на округу Седжвик, дістав розпорядження від своєї округи так трактувати справи в албертійському парламенті, як він вважатиме відповідно.

На попередньому зібранню цьому послові дані були розпорядження зірвати з розкольниками й піддержувати премієра Ейбергарта.

Теперішні інструкції його є цілком інакші.

ЗДЕРЖАННЯ АПЕЛЯЦІЙНИЙ ВИРОК У СПРАВІ ДОВГІВ

Рішення албертійського апеляційного суду є здержане покищо у справі вироку судді А. Ф. Ювінга. Переслухання взяло два дні. В. С. Грей, К.С., і Дж. Дж. Фравлі, К.С., обороняли сторону уряду, а противну сторону взяли Г. Г. Стір, К.С., Р. Д. Тай, К.С., С. В. Філд, К. С., С. Б. Вудз, К. С.

Перше рішення проти уряду було видане суддею Ювінгом, де він сказав, що зрубання процентів не є в юриздикції провінції, а домінії.

РОЗКОЛЬНИКИ МОЖУТЬ ПРИМУСИТИ ДО ВИБОРІВ

Перед минувшою неділею премієр Ейбергарт говорячи зо Стренд театру в Едмонтоні, сказав, що розкольники можуть примусити його до проголошення виборів.

Всі знають, що вся симпатія й похвали розкольників зо сторони консерватів, лібералів і С.С.Ф. скінчаться так скоро, як би "інсердженте" примусили теперішний уряд резигнувати.

В. Ірвін, організатор С.С.Ф. на Алберту й аспірант на премієра з С.С.Ф. партії, вже заявив у свойому часописі "Пиплз Віклі", що коли б Др. Бравн дістався до премієрства, то всі сподівались би, щоб він сповнив обіцянки, які премієр Ейбергарт поробив.

СІЯННЯ ПШЕНИЦІ ВЖЕ СКІНЧЕНО В АЛБЕРТІ

Сіяння пшениці в Алберті вже покінчено й фармері докінчують сіяти овес й дещо іншого, що вимагало довше часу. Перервні дощі надають добрі вигляди.

Чи Ваша Група вже зарядила пікнік на поміч часописові СК. у літніх місяцях!

Суспільний Кредит
УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК
виходиться в Едмонтоні що другого четверга в інтересах Суспільного Кредиту й українського загалу в Алберті.
Видає: В-тво Суспільного Кредиту.
Директор: Д. М. ПОПІЛЬ, Посол до Албертійського Парляменту.
Редактор: А. Г. ГЛИНКА.
Передплата $1.00 річно, 60ц. піврічно, 5ц. поодиноке число.
Адреса:
The Social Credit Publishers
10630 - 98 Street
Edmonton, Alberta
— або —
The Social Credit Publishers
Box 117
Waskatenau, Alberta.

The SOCIAL CREDIT
A semi-monthly Ukrainian paper published in Edmonton every second Thursday in the interests of Social Credit and in the interests of the Ukrainian people in the Province of Alberta.
Published by:
The Social Credit Publishers
Director: D. M. POPIL, M.L.A.
Editor: A. H. HLYNKA.
Yearly Subscription $1.00
Half-Yearly .... 60c.
Address all correspondence to:
The Social Credit Publishers
10630 - 98 Street
Edmonton, Alberta
or
The Social Credit Publishers
Box 117
Waskatenau, Alberta.
ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

Редакція за оголошення не відповідає

ЧЕТВЕР, 27. ТРАВНЯ, 1937. РІК І. Ч. 8.

На закінченні цьогорічної сесії

ЗАКІНЧЕННЯ СЕСІЇ

Дня 7. червня в албертійському парляменті почнеться остання частина цьогорічної сесії, котре то закінчення триватиме коло два тижні. Від цього закінчення певне буде залежати будучність усего суспільно-кредитового руху в Алберті, а також і в Канаді. Деякі з найважливіших ухвал, або перейдуть, або будуть відкинені. Треба запам'ятати одне, що бюджет мусить перейти, бо якщо б не перейшов то теперішний премієр і кабінет автоматично був би викинений, після закону; тоді суспільно-кредитові посли мусіли б сформулувати новий уряд, або мусіли б бути вибори.

ДОВГИ

Другою дуже важливою ухвалою є питання довгів. Довги здається будуть зрубані на половину. Вміжчасі очікується на рішення апеляційного суду, в справі правности, чи неправности відкинення процентів Албертою. Тисячі фармерів в Алберті нетерпеливо очікують на цей вирок, бо відкинення процентів було б найбільш правильне; тому, що тут не терпіли б малі склепарі і т. д. Бо з процентів бідний ніколи не жив. Це є один прихід із котрого користають лише багачі. І тому то якраз багачі всіми силами стараються, щоб ця ухвала була відкинена. — Бо чи багато Ви, Шановний Читачу, накористались із процентів?

"ІНСЕРДЖЕНТЗ"

Не малою справою є справа "інсерджентз". Поконанням противника є найпевніший спосіб поборення його. Всякий розкол у рядах будьякої організації, котра має перед собою важні обов'язки, є страшно шкідливий. Бо чужий ніколи не зневірить вас так, як зневірить вас ваш приятель. Чужий не знає ваших секретів, а свій вжіє проти вас навіть те, на чому опирається ціла справа. Та що до цього, то все таки маємо надію, що на кавкусі прийде до згоди.

ЩО ЗРОБИТЬ МЕЙДЖОР ДОГЛАС?

Кожного незвичайно цікавить рішення мейджора Догласа. Чи прийде він самий до Алберти, пізніше? Чи буде давати розкази з Лондону двом економістам, яких він присилає сюди? Чи ходить йому про те, щоб увести в життя СК. в Алберті? —Бо бути великим чоловіком у теорії є одна річ, а бути великим чоловіком у практиці є друга! Бо й Християнізм є найкращою наукою, але чи багато придержуються його засад? Таж після фінансистів належилось би дати 18 місяців часу Християнстві, і якщо священики не введуть його в життя за цей час то нехай розигнують. — Але ціле життя — це є боротьба з перешкодами.

НЕСПОКІЙ

В цілій Канаді панує неспокій. Майже в кожній провінції противні сторони домагаються виборів. І беручи справу з ширшої точки погляду, всі ці партії самі справлять собі кінець. Всі ці політичні партії прискорюють упадок свойого існування тими підлими способами, якими вони воюють одні проти других. Факт є, що загал вже умучився за цих кілька років депресії і він піде за тими, що покажуть на ділі, що їм ходить про загал.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ У ЦІЛІЙ КАНАДІ

Якщоб в Алберті Суспільний Кредит показався можливий, так певне у наступних домініяльних виборах Суспільний Кредит замете цілу Канаду. Бо ж мусить прийти до того, щоб загал мав життя.

РАДИ СПРАВЕДЛИВОСТІ

Коли б албертійський загал допустив до того, щоб теперішна грошева сила побідила Суспільний Кредит, то він причинився б до великого злочину. Бо чи ж не благородним ділом є ті старання вивести загал із економічної неволі? Всяка нова наука належить до людства й її належиться випробувати. І тому якраз, якщоб неоправданий розкол між послами привів до упадку Суспільного Кредиту, значиться, щоб недати йому нагоди випробування, то це ми вважали б злочином!

О. Г.

Каменяреві України

Слово в двадцять перші Роковини смерти Івана Франка (28. V. 1916 — 28. V. 1937).

Колись Ти бачив сон: немов перед Тобою
Безмірна і глуха країна мертвоти
І Ти під скелею, гранітом стін твердою,
Стоїш залізами прикований Судьбою
А далі тисячі таких самих, як Ти.

Залізний молот був у кожного між вами,
І голос вам з висот злунав мов божий зов:
— "Лупайте цю скалу несхитними рядами!
Чи жар, чи холод вам, без впину і без тями,
Аж поки знищите весь слід її основ!"

Як забороло Тьми, як болван сил неволі,
Здіймалась та скала ген на Твоїм шляху.
Неподолісна, в безмежному оволі,
Гартована слізми і кервою мук недолі,
Сторожена у-вік демонами Жаху.

В гранітах стін її закам'яніли пута
Рабства цілих століть й невольних поколінь.
Вся доля Народу мертвіла в ній закута,
В скалі погрібана, богами призабута, —
Призначена на смерть, погубу і на тлінь.

Ген-ген, далеко десь, мрів ясним днем світ Волі,
Та шлях до нього йшов крізь адову скалу.
А хто смів двигнути на неї руки кволі?
І хто міг зрушити верхи гранітночолі?
Її хистила міч пекольного валу.

Та Ти в гору здійняв Твої всесильні руки,
І молот двигнув Ти як Велит-Каменяр.
І вдарив Ти в скалу із силою розпуки
Із гнівом Месника, що мстить століття муки,
І в других Ти збудив животворящий жар.

Як буровій лють, як гук падучих світів,
Лунали молоти, гремів смертельний бій!
Немов ожили би грізні Титани з мітів,
Мов Архангели йшлиб на землю із засвітів —
Так ударяв в скалу спасений молот Твій.

Предивний, віщий сон! Весь Дух Твій є у ньому,
Твій невмірущий труд, усе Твоє життя!
Твій голос це злунав могутнім гуком грому
І мертвих розбудив і сон віків і втому
Та кликнув в бій рабів з темряви забуття.

Твій подвиг подвигів — Твоє святе змагання
За Правду й Поступ скрізь, за вбогий рідний люд,
Тих сорок літ Твоїх всетворчого страждання
Для Народу й його воскресного востання —
Оце був молот Твій і несмертельний чуд.

І Ти розбив скалу! За падю пядь без стриму,
Ти руйнував світ Тьми, мертвеччини й рабства.
На віки Ти звалив скалу, ту незрушиму,
Ворожу людови, нікому нескориму, —
І сила Народу ворохнулась жива.

Прорубаним шляхом йде нині Нарід далі,
Революційний жар сталить нащадкам грудь.
Крізь смерк останніх гроз нам Сонце сходить в далі,
І дух Твій нас веде в боєвому розпалі —
О будь прославлений! Благословенний будь!

Комітет для вшанування Ювилею Генерала Володимира Сікевича

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В КАНАДІ Й ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

УКРАЇНЦІ!!!

В осени цього року припадає пятьдесята річниця військової служби взагалі і двадцята в Українській Армії нашого заслуженого військового, політичного й громадського діяча Генерала-Хорунжого Володимира Сікевича.

Серед нас у Канаді живе на вигнанню із Рідного Краю один із великозаслужених державних мужів України, один із творців української армії і її полководець, який зо зброєю у руках боронив від ворогів Нашу Батьківщину й Нашу Державу. Від самого початку нашого визвольного руху Генерал Сікевич був на чільних і відповідальних становищах, а то: Член Військового З'їзду, Командант Гайдамацького Полку, Командант Славянської Групи, а пізніше, Посол України до Угорщини. Після втрати нашої державности Генерал Сікевич переїздить до Канади й на протязі останніх десяти років невтомно продовжує свою працю за визволення Української Нації.

Перебуваючи тут у Канаді в тяжких матеріяльних обставинах, маючи близько сімдесять літ, Генерал Сікевич не жалує ні часу ні сил для української справи. Немає в Канаді ні в Злучених Державах найменшої місцевости, яку замешкують українці, котру не відвідав би заслужений Генерал із закликом до згоди й боротьби за волю й незалежність Нашої Батьківщини. Своїми кількаразовими об'їздками по цілій Канаді й Злучених Державах Америки, Генерал Сікевич значно поширив серед чужинців відомості про Україну й про її визвольні змагання, а разом з тим збільшив престиж українців серед чужинців.

Націю творить не число, а якість, не маса, а видатні її одиниці. Тому то суспільність культурних народів завжди шанує своїх заслужених людий. Тому то пошана своїх великих людий, є пошаною своєї нації, свого імени. Коли нація шанує своїх заслужених діячів, то це робить для себе самої, бо в той спосіб нація сама себе шанує. Ось тому то всі церковні, політичні й громадські організації міста Торонта, де стало живе Генерал Сікевич, створили комітет для вшанування заслуг, трудів і праці Генерала Сікевича.

Заходами цього комітету відбудеться дня 12-го вересня, 1937 року в місті Торонто Святочний Вечір-Академія в честь Генерала Володимира Сікевича. Програма цієї Академії буде оголошена пізніше.

Повідомляючи наш широкий український загал про це, підписаний Ювилейний Комітет **взиває все українське громадянство взяти в цім ювилеї участь** численною присутністю на цьому святі, висилкою делегатів від організацій, висилкою писемних привітів, телеграм, а також **причинитися до ювилейного дару**, який Комітет бажає зложити **Високодостойному Ювилятові**. Парохії, Організації, Товариства та Громадяне, що бажають причинитись до цього **дару**, проситься пересилати свою частку на адресу: **JUBELLEE COMMITTEE, c/o. Dr. W. Yarmey** або **T. Humeniuk, 540 Bathurst St., Toronto, Ontario.**

На ту саму ціль піде дохід повище згаданого Свята-Академії.

УКРАЇНЦІ!

Пошануймо достойно нашого найбільш заслуженого громадського діяча й полководця. Почтім нашу славу, славу України — Генерала В. Сікевича.

Комітет для Вшанування Ювилею Генерала Володимира Сікевича:

Др. Василь Яремій (в-р), голова,
Василь Гультай (в-р), секретар,
Адвокат Теодор Гуменюк (в-р), скарбник,
Іван Корчинський (в-р), фінансовий секретар,
Іван Роберт Коваленко (в-р), член.

(Повищу відозву комітет висилає до всіх українських національних часописів у Канаді та Злучених Державах Америки, а всі українські часописі поза Канадою та Злученими Державами Америки, Комітет просить передрукувати).

Дво-тижневі коментування Д.М. Попеля, M.L.A.

ДЕРЖАВНІ ДОВГИ ДАЛЬШЕ ЗБІЛЬШУЮТЬСЯ

Провінція Квебек зробила зарядження з федеральним урядом, щоб видати $40,000,000 на "реліфову роботу" в цілі помочі безробітним у Квебеку. Ця "реліфова робота" має робитись у формі будування доріг й інших подібних робіт.

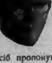

Коли ці дороги будуватимуться, то 40 мільйонів доларів піде, а яка останеться розвязка проблеми безробіття?! А дальше, в який спосіб пропонують вони сплатити цю позичку 40 мільйонів доларів?! Раз ця позичка затягнена, проценти будуть накопичуватися в сумі $1,200,000 річно, на услівях 3%.

Проценти на квебекських довгах і довгах домінії вже є багато більші сумою, як може Квебек заплатити з податків, тому треба сподіватись, що процент на цих додаткових 40 мільйонах доларах ніколи не будуть заплачені, ані не буде заплачений довг капіталу. Все це разом буде накопичувати більший і більший тягар довгу на плечі загалу.

За 10 років ці додаткові суми виноситимуть ..$53,756,000
За 20 років $72,244,000
За 30 років $97,092,000
За 40 років $120,048,000
За 50 років $165,535,000

На 5% услівях $40,000,000 за 50 років винесе $448,696,000.

Пятьдесять років тому (1886) ввесь дійсний довг домініяльного уряду був $223,159,107 і від тоді він ніколи не зменшувався. Навпаки, він стало збільшувався й пересічно канадійський загал платив 5% через цих 50 років. Домініяльний уряд заплатив самого проценту за тих 50 років $2,500,000,000.

Ввесь довг домініяльного уряду 31 березня, 1936 р., виносив $3,432,000,000.

В 1914 році державний довг домініяльного уряду був $544,391,369.

А в 1936 р. цей довг піднісся до $2,768,779,184.

Між 1914 а 1936 рр. канадійці заплатили в формі проценту й принципалу $2,741,021,895, а довг дальше виносить $3,432,000,000.

В 1914 році державний довг Великої Британії виносив $3,700,000,000. В березні 1919 р. він був $37,175,000,000.

Від 1919 р. до 1936 британці заплатили в формі проценту й принципалу страшну суму $44,230,000,000, а в березні 1935 р. британський державний довг був $39,610,000,000, котрий є два більйони доларів вищий як у 1919 р.

Із цього ясно, що під цією системою є неможливо сплатити державний довг.

Після "Кенада Ір Бук" на 1935 р. (стр. 947) ввесь довг Канади є $17,624,000,000. —Це включає домініяльні бондові задовження, провінціяльні й муніципальні, інвестації в залізнодорожні дороги, копальні, мануфактуру, торговлю, фінанс, асекурацію, землю і морґеджі. Ці цифри не включають приватних і домашних довгів. Це приходить осібно:

Люди, що живуть у Канаді винні $11,500,000,000.
Люди, що живуть у Злучених Державах винні $3,727,000,000.
Люди, що живуть у Великій Британії винні $2,226,000,000.
Люди, що живуть в інших частях винні $171,000,000.

РАЗОМ $17,624,000,000

Річний процент на цьому довзі виносить коло $850,000,000. З цього, процент на довгах канадійських урядів (домініяльні, провінціяльні й муніципальні) є коло $365,000,000. Якщоб цю суму річного приходу перенесено від приватної банкової власности до каси домінії, найбільший тягар був би улекшений і тоді міністри могли б збалянсувати свії бюджети, радніше як платити банкам в формі процентів.

Ввесь дохід домінії є:
Прихід із податку всіх земель у 1935 р. був $306,050,000.
Сейлз текс у висоті 8% приносить коло $155,000,000 річно.
Домініяльні приходи зо всіх інших джерел в 1935 році був $56,324,000.
Ввесь дом. прихід за 1935 р. $362,374,000
Ввесь дом. розхід за 1935 р. $480,077,000
Загальний недобір домінії за 1935 рік $117,703,000

Зо всего домініяльного видатку в 1935 році заплачено процентів $138,529,000, а в 1932 р. заплачено $121,151,106.

Беручи під увагу вище наведені інформації, незвичайно конечно є, щоб загал краще був поінформуваний про ці справи, тому, щоб він міг приходити до льогічних висновків, і аж тоді певне домагатиметься, щоб змінити фінансову систему.

ЧОТИРИ ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПОДІЛИ ВОЛІ

Щоб кожна людина могла входити в склад суспільности й сповняти обовязки, які є наложені на неї, вона мусить мати певну волю. Ми знаходимо, що є чотири фундаментальні поділи волі, що є повязані з собою:

(1) Воля сумління (почуття).
(2) Особиста воля.
(3) Політична воля й
(4) Економічна воля.

Воля сумління (почуття): Перша фундаментальна воля, що людина почала відчувати — була воля думки, воля думати самий для себе, висловлювати свої опінії й вільно дискусувати з другими. Боротьба за волю була довга й гірка, сягаючи ще перед часом, коли почали писати історію. Її найбільший кошт понесений великим числом людий в тюрмах і великим числом убитих.

Сьогодні, ця воля в більш цивілізованих краях є признана кожному.

(В черговому числі: **Особиста воля**).

ІНФОРМАЦІЇ ПРО ХЛІБ

З 98-фунтового міха муки печемо 140 фунтів хліба. 2½ бушлів пшениці (150 фунтів) видає 98 фунтів муки, або 2240 крімок хліба.

Якщоб 780,000 албертійців з'їли по одні крімці хліба більше при кожному сніданню, обіді й вечері, то вони зужили б 854,1000,000 крімок хліба більше, або рівнуючись 953,236 бушлям пшениці.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ

Цю гадку варто повторити. Ті, що контролюють банкову систему в Канаді придбали для себе й своїх дітий прекрасну систему Суспільного Кредиту, з гарними дивідендами, все це є запрацьоване другими у складі життя, де Суспільний Кредит твориться продуцентами й споживачами речей й услуг. Ці продуценти не хотять позбавляти банкирів і їхніх родин права зуживати і мати подостатком самі. Все, що вони бажають є дати ці речі всім (не лише тим, що котролюють банкову систему). Чи ж дійсно їм не належиться право здобувати для себе й своїх родин — ті речі, що вони продукували їх для других?!

БЕЗРОБІТТЯ

Безробіття є продукт машинової доби. В минувшині майже всю працю робилось руками, котру тепер (коло 80%) роблять машини. Тому то осталось багато безробітних людий і ці мусять якимсь способом жити.

Немає культурної людини, котра хотіла б вернутися до ручної праці. А дальше — жадна нація не може позволити, щоб імпортувати надвишку виробленої машинерії у свойому краю по низькій ціні до її краю. Щоб здержати це, наложені є тарифи, і т. д., і з цієї машинальної доби також виросла потреба зміни грошевої системи так, щоб споживач мав змогу жити й купувати конечні продукти.

В дійсності майже всі вагаються братись до цієї проблеми в інтелігентний спосіб і є нахил держатись старих метод і пробування поліпшити фундаментальні похибки способами, які є неможливі й які приносять трудності загалові.

Є мільйони в браку, бо не мають грошей за що купити конечних речей, в той час, коли всего продукується подостатком по низьких цінах машинами.

Тому, треба зміни в системі розподілу продукування речей.

Л. Д. С.

Десять вечерів про Суспільний Кредит

СЬОМИЙ ВЕЧІР

[Побиднис (П.) прийшов до Котиполе (К.) ще за рання в добрім гуморі стукає в двері].

К: — Прошу, прошу.
П: — Добрий Вечір!
К: — Добрий Вечір! — Сідайте ближче!

Добре, що Ви прийшли, мені нині день стає роком. Моя десь поїхала до сестри, а я нуджуся мов у тюрмі. Ні з ким говорити, ані сваритись. Ходжу по хаті та думаю коли то мій сусід прийде до мене. — І справді, як каже наша пословиця: — За вовка помовка, а вовк в хату.

П: — Ну, я вже не міг витривати, нині постановив довідатися, як то будуть розпроділювати "дивіденди".

К: — Так, як пригадую собі, минувшого вечора ми лишили дискусію, саме над способом, як горожани будуть послугуватись та користуватись дивідендами.

Дивіденди будуть виплачені кожного місяця на призначену суму, не в формі біжучих банкових грошей, але в провінціяльному кредиті, а їх можна вживати тілько в провінції Алберті, як покупчу силу до набуття конечних річей до життя.

П: — Значить, що ці гроші, ніби то, можна уживати тільки в провінції. — Добре. — А що буде за змисл мати подвійні гроші, домініяльні й провінціяльні? Чи таке становище не збаламутить усіх, а навіть розстроїть людий?!

К: — Коли нарід зрозумів би, яку користь принесе йому його власний провінціяльний кредит в ко-оперативний спосіб, то не вагався б ані мінути, присвоїти до життя цей спосіб. В першій мірі — як в попередних дискусіях, ми фактично довідались, які то мільйони річно роблять банки тільки через видання змонополізованого банкового кредиту, який не коштує їх ні праці, ні труду, ані грошей. Коли б в провінції люди уживали на кожному кроці, при купівлі, продажі і всяких інших трансакціях провінціяльний кредит, то тим самим збагатили б провінцію, себе, та придбали б певну й солідну майбутність для своїх дітий. Однак, тут у цей час, потерпіли б банки. Вони рішучо мусіли б ко-оперувати з людьми, або замкнути двері й тікати з провінції. — Нарід провінції, з таким зрозумінням не мусів би уживати подвійних грошей тільки провінціяльний кредит. А в случаю, коли людині треба набути річі зпоза провінції, так тоді можна виміняти на такі гроші, які приймають у даній провінції, чи краю, де купується річі.

П: — Це відлучило би людий під грошевою системою від других провінцій.

К: — Провінція стала б такою, як окрема держава, яка провадила б свою господарку в новий, а безперечно кращий як дотепер, спосіб. — Однак, не треба забувати, що коли нарід у провінції Алберті солідно, однодумно постановить увести, та в практичнім життю уживати свій кредит, так другі провінції, без сумніву, підуть слідом за Албертою. — Чому? — бо тут зберігається економічна воля, воля життя не для одиниць, а для цілого загалу. — Отже, коли кожний повнолітний горожанин "Культурною Спадщиною" є забезпечений, значиться, що він має певний насущний (який йому належить ся), так він економічно є свобідний. Ми тоді не будемо бачити перед собою трагічних образців із життя людий, де нужда й недостачі глядять у вічі, серед багацтва (і хліба). Тоді нарід може свобідно зужити свою енергію на поліпшення свого життя, піднести культуру по естетичних лініях, як фізичних так й душевних.

П: — З цего виходить, що ми мусіли б уживати тільки провінціяльний кредит. — Скажіть мені, — якщо б я купив собі пару черевиків та убрання за ці дивіденди, як це буде робитись? Я знаю, що грішми заплатив тай пішов, — а як я буду платити йому дивіденди за товар?

К: — Щоб пояснити це, то візьмім так: Провінція дала Вам дивіденду на $50.00 (це не грішми, але кредитом), Ви дістанете книжечку, де записуєте день і суму, яку ви виплатили, через цілий місяць. — Рівночасно з цею книжечкою дістаєте (нерухомі цертифікати) "провінціяльні чеки", і коли Ви купили черевики та убрання, Ви тоді виписуєте ціну річей, і кому виплатили, на чекові і даєте торговцеві. — Він у виданий час несе всі чеки з торговлі до "Провінціяльного Кредитового Банку".

П: — А чи не можна ошахрувати торговця? Скажім, що я набрав товару понад суму місячної дивіденди й виписав на ту суму чека. Коли він занесе його до Провінціяльного Кредитового Банку, то побачить, що йому не заплатять більше, як мені належиться.

К: — В тім то й річ. Що не його Ви ошахруєте, а себе!

П: — Чому й як?

К: — Коли він принесе чека, так цейчас переглянуть книги й вони знають скільки вам призначено кредиту, а Ви надужили його, так тоді на другий місяць Вам скажуть, що Ви більше дивіденди не дістанете, бо Ви вже перебрали свою належитість. Іншими словами, уряд може Вам відтягнути ту надвишку, яку ви надужили, з черговоі дивіденди. — Однак в такий спосіб ужиття Провінціяльного Кредиту цілком викорінить шахрайство, крадіж і т. і., бо все буде під контролею уряду.

П: — Мені здається, що коли нарід одержить місячну дивіденду, то стане надто лінивий. В першій мірі, він не буде журитися, як то осягути хліба насущного, убрання, та помешкання, а буде вдоволятись тою дивідендою і за якийсь час зживеться так, що тільки лінивився б та марнував своє й другого життя. — Чи не так?!

К: — Ні, сусідо. Візьміть примір, хоч би й з себе. Чи Ви були б задоволені, якщо б Ви тільки наїлися, убралися та виспались?

П: — Певно, що ні! — Я хочу жити!

К: — Ви, я, і більшість народу маємо бажання жити не тільки фізичним життям, але й духовним. Коли хочемо любуватись природою, тоді виїздимо. Коли хочемо почути пісні, музики і всього того, що вдоволяє нас духово, тоді також дістаємо це. Однак не забуваймо, що всього цього даром не можна набути, бо несправедливо було б, коли б хтось, нас тішив, вдоволяв без винагороди. Він також мусить жити. — Отже тут треба більше тої покупчої сили для нас. А щоб осягнути ту покупчу силу, то треба працювати. — Скажім, із другої сторони, що коли б ми всі дістали місячну дивіденду, не працювали б більше, тільки вдоволялись тим що є, тоді впротягу пару місяців ми вичерпали б випродуковані засоби до життя, і самовільно поставили б себе на голодову загибіль. Отже, ми можемо користуватись дивідендами, коли працюємо.

П: — А що буде з чоловіком, якщо він промарнує свою дивіденду до місяця, а відтак буде голодний і холодний?

К: — В такому разі інспектор урядового "Кредитового Банку" напімне його, що коли буде повторювати такий спосіб життя то він більше не буде одержувати дивідендів, буде мусіти заробляти собі самий. — Рівночасно коли кожна людина, яка є здібна до будької праці, а відмовилась би робити, то безперечно, що не послугувалась би привілеями "Культурної Спадщини".

П: — Як буде чоловік робити, коли роботи нема?!

К: — Сусідо! — Коли люди будуть уживати свій провінціяльний кредит, тоді гроші, а радніше запрацьоване багацтво лишається у провінції, а не накопичено банками та іншими фінансістами, які забирають все що їм подобається. — Коли провінція є багата так і праці буде багато. Чи мало тут роботи?! — Дороги, ріжні фабрики будувати, поліпшувати загальне становище людий, а це все вимагає праці — а це: ріжно-манітної праці.

П: — Воно було б не зле, але мені здається, що уживання кредиту може таке саме вийти, як з тими "скрипами", що уряд видав минулого року.

К: — Цілком так. — Коли люди будуть слухати фінансістів, і не будуть ко-оперувати так все це є зайве. — Часом в тому то є й біда, що ми будемо другого слухати, хотяй знаємо, що він зраджує, а свого розуму не хочемо уживати. Фінансісти скажуть, що ми їсти самі не годні, й багато з нас віримо в це та чуємось, що ми й їсти не годні без них. — Сусідо, це є їх ціль. Вони на кожнім кроці стараються підкопувати наше довір'я в себе. Бо ж тут лежить дійсний ключ до розвязання. Довіря до себе самого. — Тому то й "Скрипс" показались упадком, бо люди не послуговувались ними, а радніше слухали фінансістів, чим себе.

Уряд провінціяльний видав "Скрипс" тільки тому, що коли домініяльний уряд відмовився піддержувати масу молодих людий на кемпах, такими людьми треба було заопікуватись: — дати нагоду заробити собі на життя при будові доріг і т. д.— Як знаємо, в касі не було гроший, бо попередні господарі лишили тільки довги, позичок домінія відмовилась, ось тут треба зарадити лихові. — І при помочі скрипс ті нещасні люди могли придбати собі убрання, харч і все інше. — Ті знову, що брали в заміну скрипс рівно ж скористали. Їх оборот не тільки більший, але майже подвоївся. Безперечно, що й ті торговці з цього скористали.

П: — З огляду на пізний час, то вж й спитаю.

К: — Що саме!?

П: — Чи Провінціяльний уряд має паво наложувати ціни на продукти, працю і т. д.?!

К: — Питання є важне, однак ми лишимо це на другий раз.

П: — То зайдіть до мене коли будете мати нагоду. Ви й так вже не були у мене через довгий час.

К: — Добре!
П: — Добраніч.
К: — Добраніч!

(Далі буде)

ІНГРЕЙ АПЕЛЮЄ ЗА СК. І ПРЕМІЄРОМ ЕЙБЕРГАРТОМ

Герберт Інгрей, посол на округу Дромгелер, апелював на зборах у Нюкестл салі, щоб піддержувати п. Ейбергарта. Він сказав, що Ейбергарт годен давати й годен відбирати. Він є досить великий на свою позицію.

П-н Інгрей говорив дальше, що він хотів би бачити з'єднання у парляменті в червні.

МОЖЛИВІ ВИБОРИ В НОВІЙ ШКОЦІЇ НА 22. ЧЕРВНЯ

В одному в галіфакських часописів подано, що авторітетні джерела подають, що відбудуться провінціяльні вибори в Новій Шкоції на 22. червня, ц. р.

Ми бачимо напруження всюди. Це показує, що теперішний стан не годен видержати позиції. ЩОСЬ МУСИТЬ ЗМІНИТИСЯ!

ЗАГАЛЬНИЙ ДОЩ ПО ЦІЛІЙ АЛБЕРТІ

Фармері в Алберті трохи легше віддихнули з початком цього тижня, після загального дощу по цілій провінції.

Алберта опіраючись майже виключно на рільництві, дійсно знайшлась би у трудному положені, коли б по довгих роках депресії ще й посуха запанувала, як це було минувшого року в деяких полудневих частинах Алберти.

Вигляди тепер є незлі.

ЛІБЕРАЛИ В ПІС РИВЕР

На більших зборах лібералів у Піс Ривер зав'язалось рішення ставити лише одного кандидата проти кожного посла теперішнього уряду, якщо б прийшло до виборів. Це значило б, що всі старі партії, що служать фінансістам хотять знайти спільну мову — все що лиш можливо, щоб лиш побити Суспільно-Кредитовий уряд — уряд народу.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС "СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ"

ЖАРТИ

НА ТОРЗІ.
Товста служниця купує на торзі в селянки гуску.
— Дуже худу гуску маєте, бабусю.
— А що, ви гадаєте, що всі такі товсті, як ви?

* * *

ПРАЦЯ.
—Добрий день, пане радник, ви вже на прохід?
—Так, перейдуся перед полуднем, щоб пополудні не мати вже нічого до роботи.

* * *

ЩЕ ПРО ТЕЩІ.
—Знаєте, моя теща — це правдивий янгол.
—Бачите, а моя ще живе.

* * *

ОДНА СМЕРТЬ РОЗЛУЧИТЬ.
—Я любитиму тебе аж до смерти!
—Ох!
—Значить, аж до смерти твойого батька!..

* * *

ЗРОЗУМІВ.
Малий Ромцьо вертається до дому з розбитою головою.
—Чому ж ти мене не кликав? —питає мати.
—Бо я не знав, що ти також хочеш із нами бавитися.

* * *

В СУДІ.
—Чи ви признаєтеся, що так били пана палицею, що аж палиця поломилася?
—Так, признаюся.
—А чи жалуєте свого вчинку?
—Так, бо палиця була дуже доброго виробу.

* * *

ГОДИНА ФОРТЕПЯНУ.
—Марійка, чому в нинішній лекції була аж така довга павза?— питає мама доню.
—Нічого, мамцю. Бо пан учитель висмовав мені лекцію устно...

* * *

ВИКРУТИВСЯ.
—Знаєш, коханий, вкінці найшла чудесний капелюшок, який пасуватиме до нового костюму!
То добре, що ти його найшла, бо я і так не міг би його купити!..

* * *

ПРИГОТУВЛЯЄТЬСЯ.
Генко миє ноги. Виходить Володько й здивований питає:
—А ти що, до фотографії йдеш?

* * *

РАЦІЯ.
Фотограф: Ей, дядьку, та ви дали мені лише половину належитости.
Дядько: Не шкодить, ви мене відфотографували також лише до половини.

* * *

ПРОВОРНИЙ.
—Мій вуйко збагатився на людських блудах.
—В який спосіб?
—Мав фабрику радирок.

* * *

НЕПОРОЗУМІННЯ.
На забаві один із молодих кооператорів просить гарну панночку до танцю. Вона обурено відповіла:
—З дитиною не танцюю.
—Перепрошую дуже — оправдується хлопець — я не знав, що ви в такому стані.

* * *

ТЯЖКО ВГАДАТИ.
—Пане директоре, якийсь чоловік хоче з вами бачитися.
—Чи виглядає порядно.
—То трудно сказати, пане директоре," властиво виглядає так, як пан директор.

Добра й чемна жінка є та, що помагає мужеві варити обід і прати.

Свідки — це брехуни під присягою.

* * *

ТРУДНИЙ ВИБІР.
Це було ще за давніх виборів. В одній містечку стало до боротьби два кандидати. В часі голосування говорить у виборчому льокалі два виборці:
—Що ви думаєте про тих двох кандидатів?
—Що я думаю? Як лише гляну на них, то бігме, дякую Богові, що лише один із них стане послом.

* * *

ОСТАННЄ БАЖАННЯ.
В деяких державах тратять злочинців при помочі трійливих газів. В одній державі перед кількома днями вировадили до келії смерти засудженого.
—Чи маєте ще яке бажання? —питає прокуратор.
—Так, прошу дати мені газмаску!

В РОДИННІМ ГНІЗДІ.
—Та дитина неможлива! Мушу її [illegible].
—Боже борони! Радніше хай кричить!

* * *

СВІДОК.
Суддя до свідка: Отже кажете, що ви все знаєте?
Свідок: Так, прошу ласки пана судді, вмію читати, писати, рахувати і трохи географії.

* * *

Не один стратив своє здоровля тому, що зачасто пив на здоровля інших...

* * *

Що то є супружжа? На це відповів англійський письменник Шо так:
Це твердиня. — Ті, що є в середині, хочуть із неї вийти, а ті знову, що є поза нею, конечне хотять дістатися до неї!..

ДЖОН Д. РОКЕФЕЛЕР ПОМЕР

Джон Д. Рокефелер (старший) помер у 97 році життя. Він був знаний майже кожній дорослій людині на світі, будучи більйонером.

В 16 роках Рокефелер ходив без заняття шість тижнів у Клівленд, Огайо, шукаючи роботи по $4.50 на тиждень. Сорок років пізніше він покинув працю маючи сотки мільйонів доларів. Його маєток поставлено на $2,400,000,000 вартости.

В останніх роках він подарував поверх $500,000,000 на різні цілі. Однак тут можна зазначити, що піднесенням чверть цента на оливі могло йому звернути його даруйки протягом короткого часу.

Батько Рокефелера був лікарем.

В Рокефелерів було п'ятеро дітий, але лише двоє жіють.

Рокефелер був у бизнесі оливи.

Включаючи даруйки на різні цілі він також дав 500,000 албертійському університетові.

Наступно подані були даруйки є ті, які він роздав.

Рокефелер Фовндейшен, $200,000,000.
Загальний просвітний борд $130,000,000.
Лора Спелман Рокефелер меморіял $75,000,000.
Рокефелер інститут для медичних дослідів $660,000,000.
Університетові в Чікаго $45,000,000.
Американські баптиські місії $5,500,000.
Американській баптиській заграничні місії $5,750,000.
Для проповідників і місіонарів $6,500,000.
Американські Рер Крос 250 тисяч доларів.
Університетові в Алберті 500 тисяч доларів.

БРАВНЛІ АПЕЛЮЄ

Бувший премієр, Дж. Е. Бровнлі, апелює до Приві Каунсіл у Лондоні (найвищого суду в британській імперії) проти вироку, який видав апеляційний суд присуджуючи, щоб п. Бравнлі заплатив $10,000 бувшій Вивіян Мекмілан за зведення її.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ ЗМЕНШИЛАСЯ

Іміграція до Канади значно зменшилася минувшого року. Лише 12,023 нових людий осілось у Канаді. Іміграція до Канади в послідніх двох роках упала найнижче ще від часів конфедерації.

В додатку до вище наведеного числа ще 5,064 канадійців повернули зо Злучених Держав на свою рідну землю (Канаду).

В роках, зараз по війні, були найбільші роки іміграції до Канади. Ще в 1913 р. 400,000 іміґрантів прибуло до Канади. В 1930 прибуло 104,000, а від тоді приїздить менше як 30,000 річно.

Минувшого року іміграція до Онтаріо була 5,140; до Квебеку 2,003; до Брітіш Колюмбії 1,375; до Манітоби 1,007.

ЛІК НА СИВЕ ВОЛОССЯ

Мужчини! — Женщини! Недозвольте, щоб сивина закрадалась та рабувала ваш молодий вигляд, коли ви вже тепер і при помочи цего **славного ліку** можете привернути своє сиве волосся назад до його природного кольору, як був в молодих літах. Вживається його як тонік. Не закрасить ані плямить скіри на голові ні рук; не шкідливий. —Крім того являється він незрівнаним середником для знищення порплів на голові. Отже замовте собі сейчас цего **Чудового Ліку**, котрий коштує лише **$1.85** за фляшку. Менша пробна фляшка **$1.00**. Замовлення враз з гріш ми шліть впрост до:

ORIENTAL DISTRIBUTORS
10150 - 97 Street
Edmonton -:- Alberta.

MYRIAN POPIL
агент для Ірвінґа Клайна
ЮВЕЛЕРА
і
зареґістрованого окуліста
Направляємо по низьких цінах.
"Ваш кредит є добрий в нас"
MYRIAN POPIL
Waskatenau, Alberta.

—ТЕЛЕФОНИ—
Офісу 21313 Рез. 32514
S. A. G. BARNES
загальний агент від Асекурацій — від огню, на життя, на випадки й каліцтва, слабість й авта.
Продає бонди—дає поради в фінансових справах і т. і.
Офіс: 501-2-3 Agency Bldg.
10057 Jasper Avenue
EDMONTON -:- ALBERTA

Дістаньте наші спеціяльні ціни
—на—
Brome Grass, Western Rye, Sweet Clover, Alsike, Alfalfa, Alsike and Timothy Mixed, Seed Oats, Buckwheat and Flax
ALBERTA SEED HOUSE
10127 - 99 Street, Edmonton, Alberta
Phone 21761

Карта на передплату
Висилаючи передплату на цей часопис СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ виповніть цю карту й зашліть до:
THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
10630 - 98 Street -:- Edmonton, Alberta
—або—
THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
Box 117, Waskatenau, Alberta.

В залученню посилаю $1.00 як річну передплату на український часопис Суспільного Кредиту. Часопис прошу висилати на адресу:

Імя й назвіско ....
Пошта ...., Провінція..........

В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

СОН

Це було пізнього літнього дня. Уже листя, що стояло на деревах у садку мого діда, було жовте тут і там. І цілий краєвид, який представлявся наче картина, повна світла й свіжих пахощів, зачав прибірати ту одноманітну зелено-золоту фарбу, яка означує пізнє літо. Бузьки відлетіли, і хоч понад тим всім хвилюючим життям підносився й спадав як ритмічна филя його — жар сонця, можна було запримітити, що наближується блідий у фарбах, матовий, але може ще більш привабливий гість — осінь.

Я стояв при вікні й оглядав цей вид із дивним неспокоєм у нутрі. Може в останнє . . . в останній раз . . . Хто зна?

Ні . . . Ні . . . шептав неясний голос у мені, котрий я хотів зтоптати, видерти з мого нутра, як щось "чуже, вороже". Але він як глум носився над моїм єством і обвивав інші єства, які опанували моє зворушене нутро . . .

Хлопець убіг до кімнати і сказав тихо, побачивши, що я в задумі: "Кінь осідланий — усе готове —"

І я розгорнув ще раз завіски вікна, щоб обняти зором цілий краєвид; не лиш зором — я обнімав його раменами, чолом, грудьми — цілим моїм тілом . . .

Скоро перейшов ряд кімнат, котрі тонули в півмрачнім світлі й вийшов наче приголомшений на двір.

Трохи згорблена, але висока й поставна стать діда стояла сперта на конзолі сходів: чи він думає так, як і я?

Це дивне, але виїзд чи приїзд людий нашому серцю близьких наповнює нас усе чимсь жалко-радісним або жалко-болючим і хоч як поступово ти думаєш, то все відчуваєш цю дивну жалкість, що її не можна усунути.

"Прощай внуку . . ."

Його тяжка голова спочила на моїх раменах, в його очах було вохко; я цілував його старечі руки й не міг нічого сказати . . . У світ — билося в серці, у світ — рвалося в душі . . .

Кінь ніс мене швидко мягкою польовою дорогою і мій зір тонув ще раз в краєвиді, котрий аж тепер став мені таким близьким та рідним. Мені здавалося, що всі ті рівні та хвилясті лінії, які бігли та бігли на небі, це якраз лінії моєї душі, мого нутра, що це мої афекти, хвилювання, почування, зворушення, які ось тут перед моїми очима перемінилися в силюет краєвиду.

Так довго мук цих. Я замикаю очі, щоб не бачити більше. Ні, я не можу більше дивитися, бо це все руйнує більше. Ні, я не можу більш дивитися, бо це все руйнує очі мої й мою душу . . .

І ще одно прощання?

Зсівши з коня, побіг я в сад, щоб знайти мою наречену. Перешукав усі місця, але її не було. Увійшов у дім. Питаю. Служниця каже, що вийшла щойно мені на зустріч . . .

Я повернувсь назад. Вона стояла при моїому коні. Її личко було трохи бліде, але її сіре вбрання пасувало добре до сивої шапочки й темних очей.

"Чи підемо на прохід ще останній цей раз? . . ."

Питає вона й дивиться в землю.

"Останній?" — я сміюся — "хіба, що Ти так думаєш . . ."

"Я мала такий довгий сон . . ."

"Хтож би так у сни вірив — кажу я, сміюся й беру її за руку. Йдемо гаєм і балакаєм про тисячу речей щораз тихше-тихше й нарешті перестаємо говорити, бо наші душі розуміються без мови й обнимаються в сяйві осінньої ночі, котра огортає все кругом у свій широкий плащ . . . мовчанки й забуття.

— — — — — — — — — — — — — — —

По півночі я гнався конем, минаючи останні місцевості в Н. Коли виїхав із діброви, стало ясніше. Битий шлях синів поперед мене, на право шуміла річка, що миготіла у срібнім сяйві приблідого місячного світла.

Поперед мене дерева куталися в імлу. Тут і там ясніли білі плями. Це кладовище . . .

В повітрі знявся дивний шум, це вихор осінній розгулявся. З права натягалися тяжкі хмари й гасили поволи зорі.

Я насунув шапку, погнав коня — бо хотів у цей спосіб придушити неприємні почування, які опанували мною. Але дарма, неспокій ріс і ріс . . .

Не щоби кладовище в цій порі робило на мене неприємне враження . . . Я не боявся . . . але неспокій вдерся в тепло моєї душі й погасив там світло — як часами в осені вихор упаде в теплу освічену кімнату й погасить у ній світла, а сидячих коло столу зоставить у несподіванній темноті.

Я здержав коня в тім місці, де розходяться дві дороги: одна до діда — місця мого народження, друга — до моєї нареченої. Я спинився.

Сам не знаю, чому. Наче хтось мене задержав. Наче хтось мені казав зсісти з коня. Я послухав. Привязав коня до стовпа, а сам сів на придорожньому камені й зачав думати. Голова в мене стала дивно тяжка, я почув змучення й хотів ще останним зусиллям встати з місця, але не міг. І тепер не знаю, чи це сон, чи може візія. Знаю лиш це, що очі були в мене розплющені,але думок я не міг зібрати разом.

Дорогою йшло двох людий. Вони наче десь з'явились. Ішли без шелесту наче дві тіні, але я не міг їх добре розрізнити. Вони мали довгі чорні плащі та йшли мовчки в напрямі, де я сидів. Ще кілька кроків і будуть біля мене.

Я подивився їм прямо в лице. Але вони лише мигнули поперед мене й я бачив, що їхні лиця закриті чорним серпанком. Вони відвернулися відразу обоє від мене й витягнули свої шиї до місяця, який стояв на право від них. Це усе ж не тіни, бож за ними йде срібно — ясна місячна тінь . . . Не тіни. Мій кінь неспокоївся. Я хотів встати з місця й погладити його, але не міг.

Двох людий стає на роздорожу. Вони стоять, наче чекають на мене. І тепер мені здається, що один із них це жінка... а другий дід . . . але може це лиш мені здається . . . Може це в дійсності лише хвора фантазія й я доторкаю себе рукою: моє чоло, уста, волосся — ні, ні, я чую, що я є.

Я є. Я бачу. Я при змислах.

Збираю всі сили, встаю з місця йду до двох незнайомих. Вони чекають на мене. Ні?

Приходжу на місце, де вони чекають — але нікого нема. Дивлюся на обидві дороги й мені здається, що на право дорогою, що веде до моєї нареченої, йде якась темна постать і витягає благально до мене руки. Я кидаюся бігти за нею: ось бачу здалека нилком певно витягнені руки, білі від місячного світла і скорчені болісно як в потопаючого. Добігаю до місця, де я бачив її — дарма. Немає нікого. І я кляну. Це хіба привиди. Це хтось глузує з твоїх очей.

Вертаюся назад, сідаю на коня й їду місячної ночі до місця призначення. В ночі була в мене гарячка. Поволи я вспокоївся. Це певно були хворі уяви. Але на цім не скінчилося.

Я вже й забув про той дивний випадок і думав про це, як думається про речі, до котрих не привязуємо більшої ваги. Нові враження, які викликує нове осередовище, так займали мої почування, що не було часу на зайві гадки. А одначе, це пригадую собі ще до нині. У моїм нутрі було щось півсвідоме, щось, чого я жахався доторкати близше, щось Незнане. І я обминав це старанно, як часто неприємні речі в житті.

По якімсь часі одержую лист від моєї нареченої з Н. Мені тремтіли легко пальці при відпечатанню листа. І яке було моє здивування, коли довідався з листа про сон, який їй снився цеї самої ночі, коли у мене була ця пригода. Але сон цей був тотожний моїй уяві. Я читав його кілька разів і не хотів вірити моїм очам . . . Чи це можливо? Щоб незалежно від себе двом особам снилося те саме?

Я не містик. Але я мав у собі почуття,неначе якась тінь впала на мене, на моє життя й перериває мою досі аву ясну дорогу . . .

Першою моєю гадкою було вернутися негайно до Н. Я спакував мої речі, але в останній хвилі впала мені смішність цілої ситуації на гадку, я розсміявся на весь голос: це ж дурний сон і більш нічо. Ти ж таки в сни не віриш . . .

І я зостався моїому зхвильованому нутру на перекір. Бо часто твоє лице викривлене буває в корчах сміху, а з нутра виринають картини повні зневіри й смутку і красних душі зрошений теплими сльозами. А твоє лице остуджене, як брила криги — як маска, що сміється й сміється, хоч ти сам . . . це лиш самотня чужа маска лиця, що сміється й поволи стигне в конвульсіях сміху . . .

Прегарний пізньо-осінній день. Я сидів у моїй кімнаті, а перед мене лежав лист із повідомленням про смерть мого діда. На дворі було повно сонця, що літніми филями розливалося в повітрі. Перехожі спішилися вулицею, один за одним — то по одинці то парами — спішили скоро, жестикулювали, сміялися . . . Всі робили на мене враження, наче вони на проході, наче гуляють, збіраючи ласки може останніх промінів сьогорічнього осіннього сонця. Повозки їхали наче жвавіше та скорше й ціла та многобарвна юрба лилась як струя моря безвпинно туди й назад. Нині неділя. Лише я не пливу з ними. Мене викинула якась немилосердна филя домі з мого човна життя, котре розторощив гураган на гострих зубах скель — а я недобиток на острові самотности. Ще ніколи не чув я так самотности круг себе — кругом моїх ушей. Вона шумить так одностайно, як шумить відгук далеких филь у самотній мушлі, що її забуло море на скелястім побережжу. — Візьми мене з собою! Візьми! Бренить в її пісні. Але море не чує. Воно шумить щораз дальше . . . дальше . . .

В моїй кімнаті гасне лямпа. Я не маю сили підкрутити догасаючий гніт. Чогось не маю сили. Бо мені здається, що це моє життя, в котрім поволи щось догасає.

Чи буду мати ще сили засвітити нове світло на опущених звалищах старого? Ти молодий! — шепче якийсь голос, повний теплих радощів — в тебе життя на запас, вставай, бо в тебе нiщо не скінчилося.

І я встаю. Повний сумнівів і зневіри . . .

Похорони відбулися при співучасти цілого місцевого громадянства. Численна товпа вийшлася, щоб вирядити покійника в його останній дорозі. Голова громади взяв мене під руку й вів за домовиною. Приятелі діда стискали мені руки неначе казали: Ось нам уже недалеко до Нього . . . але Ти, Ти зачинаєш, в Тебе сила життя . . .

Моє око шукало нареченої. Одначе дарма. Її не було. Не було її в перших рядах під церквою, де стояли дівчата, не було її між родинами, що оточували домовину. І моє чуття каже мені, що її нема. І це було причиною, чому мене громом вразила вістка про смерть діда. Не його смерть. На ту я був скорше приготуваний. Але на ту дивну таємну звязь . . .

Поволі всі розходилися. Я зостався сам і схиливши голову перед свіжою могилою, думав про минуле. На дворі падав перший сніг, передирався через жовті листя дубів і росив мій плащ. Вістун зими. Так думав я втоплений у собі й мені видавалося нараз, що я стою не над гробом мого діда, а над могилою моєї нареченої. Але я скоро отрясся з того враження, як несподівано торкнув мене хтось і назвав по імені. Я обернувся в мить і вийшав служницю моєї нареченої.

"Пане, не заходьте до нас, бо панночки нема в нас . . ."

"А де вона?", перебив я одним духом.

"Виїхала . . ."

"Де? Кажіть, змилуйтеся, чи це дійсно . . ."

"Так, так, виїхала."

"А для мене нічого не лишила, листа, адреси? . . ."

"Нічого." — Вона не могла дивитися прямо мені в очі, відвернулася й обтерла сльози рукавом, так, щоб я не бачив.

"Вона захворіла тяжко, її відвезли туди, звідки, кажуть, більш не вернеться . . ."

"Не заходьте до нас . . . а мені жаль Вас, пане, і тому . . . я . . ."

Вона закашлялася й розпрощалася та пішла назад.

Сніг падав і опися — як мої почуття привязання до земських дібр . . .

3,000 ПРИСУТНІХ НА ВЕЛИКОМУ МІТІНГУ В ЧІПМЕН

Один із найбільших мітінгів, який коли відбувся в Чіпмен, відбувся в пятницю по полудні дня 23-травня.

На мітінгу промовляло 10 промовців: Премієр Ейбергарт; Вд. В. А. Фалов; Вд. Д. Б. Мален; С. В. Калверт, посол на округу Вікторія; В. Гейгерст, посол до Оттави на вегревільську округу; В. Томин, посол на Гвитфорд округу; Антоній Г. Глинка, редактор українського часопису "Суспільний Кредит"; п. І. Паснак; і п. І. Волянський, президент СК. округи Вікторії.

Посол Калверт був предсідателем.

Премієра Ейбергарта привитали два хлопці В. Кудрик і І. Мельник.

П-н Волянський отворив мітінг.

Кожний із присутніх промовців висловив довіря до премієра й його уряду.

По українськи промовляли: В. Томин, І. Паснак і А. Г. Глинка.

П-н Паснак взивав загал піддержувати премієра, бо казав, що "коли Суспільний Кредит програв би, то-ніхто більше не програв би лиш всі ми, Ви, я і всі ми!"

Незвичайно приємно було бачити таке велике число українських людий, що були на мітінгу до всіх частий округи Вікторія. Наш український загал вислухав промов із захопленням.

Премієр Ейбергарт говорив послідний на програмі й говорив найдовше. В нього можна було запримітити відродження того ентузіязму, який він мав перед виборами. Він бачив, що майже ввесь загал був за ним.

Через цілу програму переривав предсідателеві один, Клепарчук, мабуть комуніст, хотів конечне говорити, одначе, він нікого не репрезентував і українське громадянство було проти того, щоб давати комуністові виканкати замішання.

Остаточно він таки вліз на підвисшення й сидів між промовцями, про нього інший промовець мусів злізти з підвисшення бо не було більше крісел.

Коли премієр Ейбергарт скінчив свою промову, цей доброхій встав і давав різні запити, й все що речення, підкреслював, що він супортує Суспільний Кредит. Але не йшло йому добре запити, він тоді спитав премієра чому він із собою не привіз кого з бунтівників, як п-ні Роджерз. Загал тепер побачив, що цей чоловік не знає, що хоче, і питає питання в такий спосіб ніби свaритися з премієром (в дійсності лаяв премієра) і один громадянин зігнав його з підвисшення словами: "Злізь із плетформи, ти большевику!"

Наша заввага щодо цієї особи є лиш та, що в дійсності большевики не навчили найменшої крихітки пошани до другого, бо хто не шанує других, то й самий її не варто.

В СОВІТАХ УБИЛИ ЩЕ ОДИНАДЦЯТЬ

Москва. — Найновіші відомості кажуть, що ще 11 вбито у Совітах за закинені їм саботажі. Це вже складає число убитих за саботажування 55.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
— МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ —
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
106 Rudyk Block — Edmonton, Alberta

ПОЛІЦІЯ ЛОВИТЬ ТИХ, ЩО НЕ МАЮТЬ "ДРАЙВЕРЗ ЛАЙСЕНСІВ"

Вже коло 1,200 їздців спинено в Алберті в перегляді за "драйверз" лайсенсами.

Поліція подає, що з 372, 38 мали лише картки з 1929 р. Ці мусять явитися на суді. Всім решту дано нагоду набути нові лайсенси.

Добре було б українцям у північній Алберті застановитись над цим, і набути свої "драйверз" лайсенси, якщо вони їх ще не мають.

Повище наведених зловлено в полудневій частині провінції, на півночі повинні вибирати свої лайсенси, щоб не бути караним.

ЦІЛУЙТЕ ЧАСТО, ТО ВТРАТИТЕ СВОЇ ЗУБИ—ЦЕ НОВА ПЕРЕСТОРОГА

Атланта, Га.—Цілуйте часто, то втратите свої зуби — сказав Др. Марвин М. Гарис, із Джорджія Стейт Гилт Департмент.

Він подав доказ, що чотири з шістьох дівчат, що брали участь у грах закрашених поцілунками, набрали ротових заразливих заразків.

ЗРЕЗИГНУВАВ

Арчі Бенті, інспектор полювання й футер на Алберту через послідних два й пів роки, зрезигнував, коли його департмент перенесено від департменту земель і копалень до департменту рільництва. Він вважав, що так має бути як він каже, а не так як кажуть міністри.

ВЖЕ ПОЯВИЛИСЬ КАНАДІЙСЬКІ ГРОШІ З КОРОЛЕМ ЮРІЄМ VI.

В Канаді вже появились нові гроші з королем Юрієм VI. Велике число канадійців нетерпеливо очікує, щоб побачити ці нові гроші. Сказано є, що ці срібні гроші є більше канадійського характеру як попередні.

НОВИЙ ТЕАТР НА ЗАХІДНІМ ЕДМОНТОНІ

Обговорюють новий театр, який мав би бути побудуваний на західнім Едмонтоні. Алберта Газет подає, що "Роксі" театрова компанія одержала перміт.

ПІШЛІТЬ СВОЄ ПЕРЕЧИТАНЕ ЧИСЛО "СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ" СВОЄМУ ЗНАКОМОМУ В ІНШІЙ ОКОЛИЦІ. —МОЖЛИВО ВІН ЩЕ НЕ ЧИТАВ ЦЬОГО ЧАСОПИСУ?

ЗАРАЗ ДОСТАВИМО
Найкращого роду й якости "Бред-ту-лей" курятка, що виростуть на кури, які певно приноситимуть Вам дійсний прихід. Ми виповняли тисячі замовлень, на тисячі куряток, для тисячів удоволених покупців.
ЗА 100 ТРАВНЕВИХ КУРЯТОК:
"Білих Леггорнз" . . . $10.00
"Бард Рокс" . . . $12.00
"Леггорнз Пулетс" . . $22.00
"Червоних Пулетс" . . $25.00
"Леггорнз" когутики по $2.00
Молоденькі курятка по незвичайно низьких цінах.
Заходіть або пишіть до:
Pringle Electric Hatcheries
10127 - 102nd Street, (Opp. Tivoli)
EDMONTON, ALBERTA
Phone 26234

ЧИТАЙТЕ Й ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
"КЛИЧ"
—місячник—
Одинокий український журнал у Канаді. Пропагує і плекає ідею зєднання Українського Народу. Докладає всіх зусиль; щоб виробити тенденцію в українського загалу до спільних порозумінь радніше чим до розходження. Відносно української і канадійської політики занимає надпартійне становище. Строго проти большевизму. Працює в цілі загального освідомлення й піднесення українського загалу на вищий економічний рівень.
Не творить жадної, нової організації.
Видає і редагує А. Г. Глинка.
Річна передплата $1.00.
THE CALL
10630 - 98 Street,
Edmonton -:- Alberta

Найкращої якости коріння для скорого вилічення різних недуг можете набути в
YEE YEE HERBS
10236 - 99 Street
EDMONTON -:- ALBERTA

Др. Йосиф Мегас
Оператор, Лікар, Акушер
І лічить венеричні недуги.
ЕКС-РЕЙ МАШИНИ.
10184a - 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Др. Іван Лесик
дентист
403 - 4 Moser-Ryder Building,
101 Street
Edmonton -:- Alberta
—— Телефони ——
Офісу 27442 — Рез. 82502

ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ШЛІТЬ ДО—
Друкарні Івана Солянича
В ЕДМОНТОНІ
РОБОТУ ВИКОНУЄМО ДУЖЕ СТАРАННО.
УМІРКОВАНІ ЦІНИ.
ALBERTA PRINTING CO.
10336 - 96th Street
EDMONTON - - - ALBERTA

Найбільша українська масарня й бучарня в Алберті
HOME MEAT MARKET
10342 - 101 Street, Edmonton, Alberta
Виспляє всякі масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болони, всякі вудженини і т.і. — в Алберті, Саскачевані й Брітіш Колюмбії.
В додатку має повну лінію свіжого мяса й гросетерію.
В Едмонтоні замовлення доставляємо безплатно.
Телефон 26365
В. МАРЧИШИН, управитель.

Ukrainian Canadian Archives & Museum of Alberta Inc. 1972 — Collectors & Founders H. S. Yopyk — Edmonton

Rev. P. Samtz,
Sub. P.O. 23,
Edmonton

[illegible]
Так ще Суспільний Кредит почне нову еру.

...the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
The SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК І. ЧИСЛО 10. — ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 15. ЛИПНЯ, 1937. — EDMONTON, ALBERTA, JULY 15, 1937. — No. 10. VOL. I.

Реліф в Алберті

Допомоговий Комітет, вибраний легіслятурою, сказав, що коли місто або муніципал відмовить поміч у конечному випадку, тоді провінціяльний допомоговий департмент самий дасть таку поміч, але обтягне цю суму з гренту, який буде належатися даному містові чи муніципалові.

ДОПОМОГОВІ НАМІЧЕННЯ НА РІК 1937-38

Пряма допомога:	
Адміністрація	$ 131,255
Видатки	35,150
Разом	166,405
Допомога:	
Муніципальним дістріктам	$ 103,550
Направляючим (імпрувмент) дістріктам і бідним муніципалам	920,100
Місточкам й округам	64,250
Поміч переходовим	279,000
Гренти	1,233,500
Безробітна допомогова комісія й адміністрація	31,450
Кошт перевозу самітних мужчин	100
Адміністрація провадження праці в допомогових дістріктах	17,300
Поміч убранням і поживою	133,500
Поміч провінціяльним переходовим	45,000
Поміч самітним мужчинам	577,500
Піддержання провінціяльних кемпів (Домініяльний уряд домагався кемпів інакше помочі не дав би)	828,080
Шпиталі й медичні услуги	210,200
План для поселювання родин	2,500
Поміч новим поселенцям	500,000
Інші видатки (непокласувані)	2,000
ЗАГАЛЬНІ ВИДАТКИ	$4,995,935
Загальні видатки минувшого року були	$3,747,003
Приходи й звернення (домініяльним урядом і муніципалами)	$2,834,500
Дійсні видатки	$2,161,435
Дійсні видатки минувшого року були	$1,497,666.63
Різнича поміч (олива, паша, насіння, фрейт і т. д.)	$ 681,455
Ввесь видаток	$2,842,910

Число людий в Алберті на допомозі (коло) 61,000.

Домініяльний уряд дає — допомогові гренти, гренти на дороги, гренти на фрейті і т. д. — що виносить коло $2,000,000.

Тут треба завважити, що згаданих $2,000,000 навіть не є 10% того приходу, який домініяльний уряд річно стягає з цієї провінції в формі різних податків.

Місто Едмонтон одержує провінціяльного гренту коло 50,000 місячно.

Місто Келгари одержує провінціяльного гренту коло $66,000 місячно.

Реліф стає чимраз більшою й більшою проблемою. І ті що одержують реліф несправедливим способом будуть покарані. (Це є ті, що ошукують провінцію або місто).

Ми часто підкреслюємо, що реліф є державною проблемою, а не проблемою провінції чи муніципалу. Загал повинен постійно домагатись, щоб цю відповідальність перебрав домініяльний уряд.

Якщоб домініяльний уряд перебрав контролю кредиту (від Банків), як він обіцяв, то цю величезну проблему безробіття можна б легко усунути, бо тоді можна б друкувати гроші тоді коли їх потрібно.

Подумайте над цим!

ПІДСУМОК ПРОВІНЦІЯЛЬНИХ ВИДАТКІВ ЗА РІК ЗАКІНЧУЮЧИСЬ 31. МАРТА, 1936.

Процент на довгах	$ 7,338,567.89
Наука (просвіта)	2,452,316.86
Урядування	356,119.90
Загальне урядування	1,552,682.23
Різні непокласувані видатки	45,412.81
Відділ судівництва	746,681.07
Рільництво	400,182.99
Дослідча робота	403,498.22
Публична допомога (реліф, інституції, поміч бідним)	4,155,676.37
Дороги (гайвейз), мости, пороми	2,604,526.19
Комісійне й звернення муніципалам	78,757.75
Публичні доми й додатки	169,815.06
Вложені поручення (включаючи фрейт, пашу, насіння і.т.д.)	4,793,664.42
Додаткові видатки під статутом	3,497,523.65
Звернення	231,031.28
Заощаджуючі цертифікати (проценти й виміна)	1,588,192.08
Загальні видатки	$23,824,105.67

ПОКІНЧИЛИ УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ В КАНАДІ

Цього року (минувшого шкільного року) 5,750 студентів одержали університетські дипломи в Канаді. Сама ця цифра говорить дуже багато. Яка власне будучність буде перед звичайним робітником за кілька років у Канаді, коли молоді люди з університетським образованням є примушені іти на реліф, або забирають всякі фізичні роботи, які лише попадуть під руки?!

РОСС, НОВИЙ ГОЛОВА

Вд. С. С. Росс, попередній міністер природних багатств в Алберті, недавно вибраний головою "Англьо-Кенедіян Девелопмент енд Голдінг Ко. Лімітед". П-н Росс має широке знання оливянної індустрії в полудневій Алберті, він є інженер і сказано, що він має прекрасні конекції із капіталом. Між власністю цієї компанії, в цілості або в части, знаходимо: Фовндейшен Петролеєм Лтд., Монарк Роялтіз Лтд., Прері Роялтіз Лтд., Фіерстови Петролеумз Лтд., Вестфленк Ойл Ко. Лтд., Спай Гил Роялтіз Лтд., Санденц Роялтіз Лтд., Фронтієр Роялтіз Лтд., Коронейшен Роялтіз Лтд., Дріілінг Контракторз Лтд. — (З преси).

Проф. Д. Дорошенко вже в Канаді

Українці в Канаді мають честь витати у себе час-від-часу гостий з рідної землі з чого український загал багато користає. Цей раз приїхав до Канади на обідку професор Д. Дорошенко й за свойого побуту в Канаді він викладатиме лекції історії в Едмонтоні. Його виклади триватимуть коло пять тижнів. Приїздом професора Дорошенка занялася організація Союз Українців Самостійників. Цей гість виголосить промову на зїзді СУС в Саскатуні відтак приїде до Едмонтону.

ІВАН НИКИФОРУК ОДЕРЖАВ УРЯДОВУ ПОСАДУ

Ще один українець, п. Іван Никифорук, став назначений на інспектора "реліфу" на Лек Ле Біш дистрікт. П-н Никифорук є ширше знаний український учитель, котрий учителював через довші роки у північній Алберті. Його родичі мешкають в Едмонтоні і має брата лікарем у Ст. Павл.

ЩЕ НЕ НАЙШЛИ ЕРГАРТ

Як вже всім відомо, загубилась славна англійська летунка, Емілі Ергарт, коли вона пробувала облетіти світ. Вона була примушена спуститися літаком десь на тихому океані й в перших кількох днях одержували різні радіо-сигнали, що вона мусіла спуститися бо забракло газоліни. Вже близько два тижні й знайти і трудно. Всякі летунські круги тратять надію на віднайдення п. З нею ще був один навігатор Р. Нунян.

ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО "СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ" ВИЙДЕ ДНЯ 12. СЕРПНЯ. СТАРАЙТЕСЬ ЗРОБИТИ ЗАБАВУ НА ПОМІЧ ЦЬОМУ ОДИНОКОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬНО-КРЕДИТОВОМУ ЧАСОПИСОВІ В КАНАДІ!

ДОЛОЖІТЬ УСІХ СТАРАНЬ, ЩОБ ЧАСОПИС "СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ" МІГ ВИХОДИТИ ЩО-ТИЖНЯ ПІДЧАС НАДХОДЯЧОЇ ОСІННОЇ СЕСІЇ В АЛБЕРТІ!

Доповняючі вибори в Едмонтоні

Правдоподібно, що десь у серпні відбудуться вибори в Едмонтоні, в цілі дібрати одного посла на місце ліберального посла п. Вен Еллена, що недавно помер у Рочестер шпиталі.

Премієр Ейбергарт заявив, що він не мав би нічого проти того, коли б навіть без голосування вибрали ліберального посла на місце Вен Еллена, бо Вен Еллен був ліберальний посол. Тимбільше — провінція не понесла б кошту виборів, а головно тоді коли вибір цього одного посла цілковито не змінив би справ.

П-н Д. М. Доггал, провідник консерватів у парламенті, заявив, що він за тим, щоб не ставити кандидата проти лібералів у цьому випадку. Та Сісіефники закидують й Доггалові, що він підкреслює факт, що між лібералами а консерватами немає жадної різниці, помимо їх програми, платформи і балачок.

Із всего цього трудно сказати тепер, чи обійдеться без виборів і голосування. Можливо, що ще кожна партія поставить свойого кандидата.

Цікаво одначе ж є те, що ліберали заявили, що свойого нового провінціяльного проводира Е. Грея, рішуче не будуть висувати у ці вибори. Чи бояться, що він може провалитися й це був би удар для лібералів в Алберті? А можливо є щось у тім, що говорять, що ліберали вишукали, що п. Грей є завзятий симпатик премієра Гепбернa, значиться не їх роду лібералів?

СІ-СІ-ЕФ У БРІТІШ КОЛЮМБІЇ ЗІРВАЛИ З КОМУНІСТАМИ

На річній конвенції Сісіеф у Брітіш Колюмбії рішено 129 голосами проти 40, щоб цілковито зірвати з комуністами, принайменше до другої конвенції за рік. Більшість делегатів вірили, що всяка злука з комуністами причинилась би до втрати довіря загалу до соціялістичних доктрин. Минувшого року в Брітіш Колюмбії було принято те саме становище що до комуністів.

ЛОРД ТВІДЗМЮР ВІДВІДУЄ ЕДМОНТОН

Лорд Твідзмюр повернувши з коронації тепер обїздкає Канаду. Він відвідає Едмонтон при кінці цього тижня.

КАЖУТЬ, ЩО ПОПОВНИВ САМОГУБСТВО

Офіціяльний репорт говорить, що А. Г. Червяков, голова Біло-Російської Соціялістичної Республики, пoповнив самогубство "через родинні причини". Але— про його смерть довідуються після загарештування його приятелів.

Ф. МАГЕРА ОДЕРЖАВ ПОСАДУ

Ф. Магера з Федора (в Сторджен окрузі) укінчений агроном із албертійського університету є назначений на посаду агронома у Вилінгдон. Він бере місце п. Підручного, котрий не ренессений до Смоки Лейку.

Назначення п. Магери теперішним урядом є важне для українців. П-н Лесюк із Мондер був перший, а п. Магера є другий із українців. В додатку є багато стенографок й інших клерків.

НЕВДОВОЛЕННЯ МІЖ АРАБАМИ Й ЖИДАМИ

Спроби Брітійської Королівської Комісії полагодити справу між жидами й арабами поки що неуспішні. Британія хотіла поділити Палестину на три части, а її — на арабську державу, на жидівську державу й на британський мандат. В людській природі вже щось такого є, що кожен хоче бути самостійний й жиди й араби противляться такому подільові. Це нічого іншого, як ще одна неприємна проблема на руках Британії до розвязання.

ВІДБУЛАСЯ КОНВЕНЦІЯ СІ-СІ-ЕФ

Недавно відбулася провінціяльна конвенція Сісіеф у Келгарах на котрій було присутних 73 делегати з різних місцевостий в Алберті. На конвенції рішено ставити своїх кандидатів у кожній окрузі у наступних провінціяльних виборах. Рішено також підготовляти поле для кандидатів до оттавського парламенту.

Незвичайно цікаве було те, що Сісіефники ставитимуть своїх кандидатів без огляду, які рішення зроблять ще оставші Ю.Ф.А-ники. Заявлено було також, що між комуністами а сісіефниками також перетягнено лінію.

Дивіденди можливі — каже Бири

Представник Мейджора Догласа, Л. Д. Бири, каже, що дивіденди є можливі. Він говорив у парку в Едмонтоні, а також висловлював ті самі гадки у своїй промові на пікніку в Кемроз. П-н Бири є один із найздібніших економістів, котрий працює з Догласом, і він заявляє, що фізично він не бачить чому мало б бути неможливо дати албертійцям дивіденди. Обидва експерти (представники Догласа) тепер працюють над своїми фінансовими звітами, які предложені будуть на осінній сесії.

БОРОТЬБА В ЕСПАНІЇ

У послідних часах боротьба в Еспанії кружляє недалеко Мадриду, яких 16 миль. Після забрання Білбао фашисти роблять дальший натиск, одначе сказано було, що в Брунет червоні мали коло 30 тисяч війська й видержують трохи довше. Генерал Франко недавно домагався від різних держав признання права фашистам інакше заявив, що коли візьме уряд у свої руки тоді не дасть торговельних концесій тим, що цього не зроблять. У послідних кількох днях є замітні деякі великі зміни щодо політики різних держав, певна річ, що тут багато залежатиме, яка буде політика деяких держав коли рішиться між двома фронтами в Еспанії.

Так як виглядає тепер є то трудно, щоб прийшло до компромісу хотяй соціялістична преса говорить це.

ПОЛОЖЕННЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ ГРІЗНЕ

Минувшого тижня вибухла боротьба між японськими а китайськими військами коло бувшої китайської столиці, Пейпін. Існує опінія, що ця боротьба може розгорітися до дійсного початку світової війни. Совіти знову заявили, що коли японський уряд не буде держати свойого війська від російської території, то Совіти будуть їм виповідати війну.

Довги

АКТ ДЛЯ СКОНСОЛІДУВАННЯ "ДЕТ ЕДЖАСТМЕНТ АКТУ"

Певна річ, що багато задовжених фармерів ще не знають достаточно, що станеться з довгами, хотяй це є можливо найважливіша справа в Алберті. Але справа мається ось як:

Заки будьхто може робити заходи колектувати довг від будькотрого довжника, він мусить насамперед одержати позволення від Дет Еджастмент Борду, чиє рішення є остаточне. Проти рішення Борду вже неможливо є апелювати до суду.

1. Якщо під "Фармерз Кредиторз Аренджмент Актом", або під "Борд оф Рівю", зроблено пропозицію для фармера, але через якусь причину не з вини фармера фармер не може стрінути пропозиції, тоді "кредиторз" (моргедж компанії й інші) не можуть подавати справи до суду хіба що Дет Еджастмент Борд видасть перміт на позив.

Це не відноситься до тих полагоджень, з котрими вже дещо роблено під актом банкроцтва, "Фармерз Кредіторз Аренджмент Акт", або де довжник зробив добровільні полагодження.

2. А дальше — ані один "четел моргедж" не є правосильний, що був зроблений після травня 1, 1934, щоб стягнути давніший довг хіба що згодиться на це Дет Еджастмент Борд, і Борд може позволити фармерові продати частину заморгеджованих речей, якщо є на це потреба.

3. Якщо частина збіжжя є приписана кредиторові, фармер має доставити лише одну третю по оплаченню молочення.

4. А дальше — із одної третини фармер має заплатити річні податки на землі. В цьому складі, кредитор одержує одну третину по обтягненню молочення і по заплаченню такси на землі.

5. Фармерові невільно занедбати або відкинути рішення Борду без позволення Борду. Коли хто самий переступить рішення Борду тоді він може бути покараний до $250.

6. "Засізувати" (забрати) може кредитор за довги зроблені після 1. липня, 1936 р., або за таксу і шпиталь.

7. Якщо домініяльний уряд зробить полагодження довгів— "Лефтенант-Говернор-ін-Ковнсіл" в Алберті може будьколи зробити зміни, такі щоб не перехрещувались з ухвалами домініяльного уряду.

Пропонуваний акт зрубати старі довги на 50% здержаний на якийсь час на бажання Мейджора Догласа. Доглас є свідомий конечності деяких радикальних полагоджень довгів, але він бажав більше часу для пересуджування цієї проблеми заки він візьме певний крок. У між часі вище наведений акт буде заступати місце аж доки щось відповіднішого не переведеться. Доглас твердить, що зрубання довгу на половину знищило б бизнес, і коли б прийшов трудний рік, то загал потерпів би на цьому гірше.

ПОЗИЧКИ ПОСЛАМ

Після акту переведеного послідної сесії посли можуть позичити собі в будькотрому банку позичку не більше як $450.00 за що уряд ручить, і котра то сума буде обтягнена з чергової річної платні посла. Те, що противники говорять, що посли одержали ще по $450 є неправдиве. Послам лише дана та поміч, що уряд заручив позичку на $450.00, якщо котрий посол хоче затягнути.